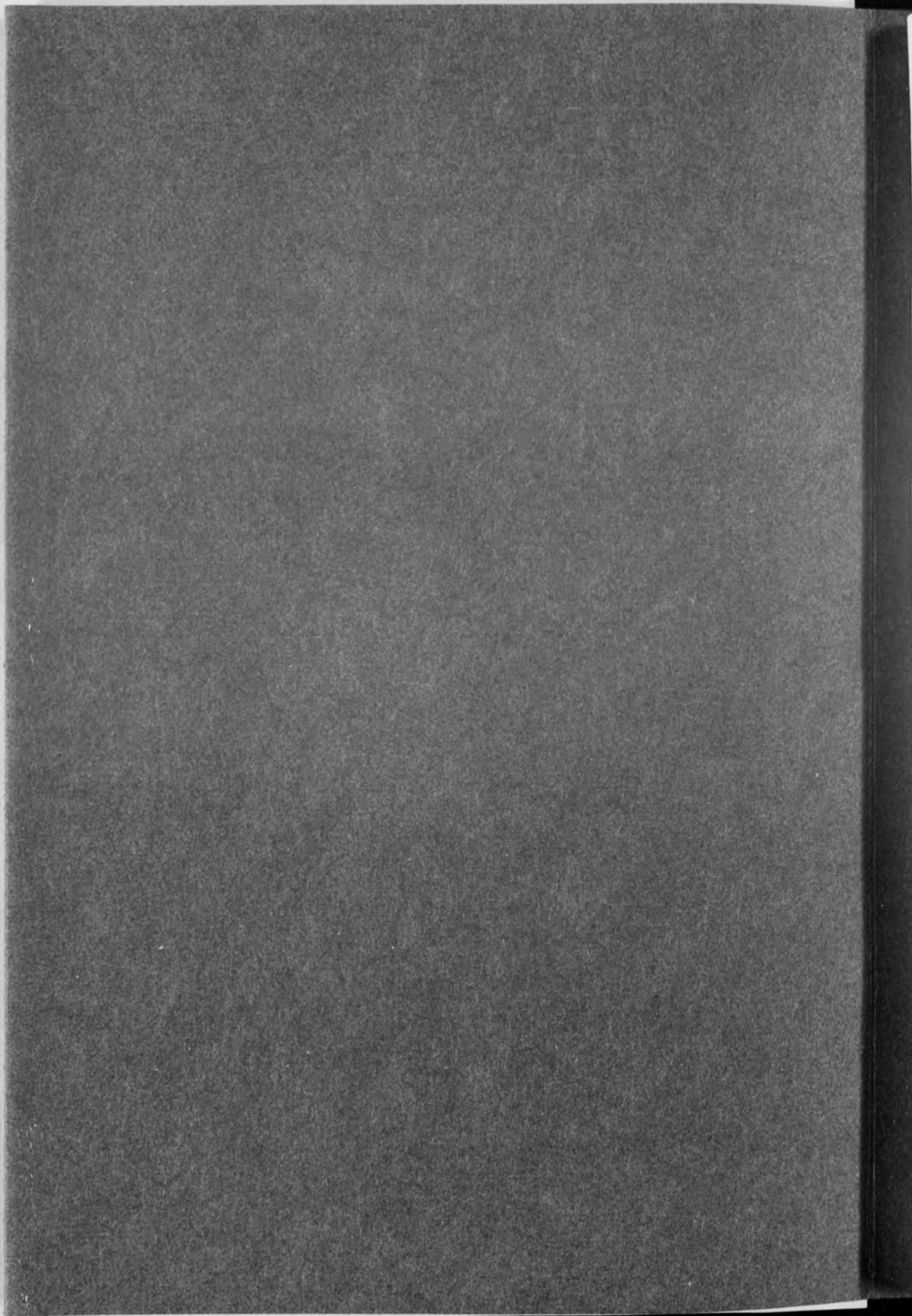

UBL: BKN00G 352

bknoog

352

352

18382

DE

DOORSLEEPEN
VLEIJER,
BLYSPLEL.

F. Ryk

TE AMSTELDAM,

By de Erfgen. van J. LESCAILJE, op den Middeldam, op de hoek van de Vischmarkt, 1708.

Met Privilegie.

999

C O P Y E
V A N D E
P R I V I L E G I E .

DE Staten van Holland ende Westvrieland doen te weten , alsoo ons vertrouwd is by de Regenten van het Burger Weeshuis ende Oude Mannenhuis der Stadt Amsterdam , en , in die qualiteyt , te samen eygenaars , mitsgaders Regenten van den Schouburg aldaar , dat sy Supplianten , sedert eenige Jaren hebbende gejouisseert van onsen Ootroye of Privilegie van dato den 19. September 1684. waar by wy aen de Regenten van den selven Schouburg , in die tyt , hadden gelieven te consenteren , accorderen ende ootroyeren , dat sy , gedurende den tyd van vyftien eerst achter een volgende Jaren , de Wercken , die doenmaals ten dienste van het Toneel reeds gedrukt waren , ende , van tyd tot tyd , nog verder in het ligt gebracht , ende ten Toneele gevoert soude werden , alleen soude mogen drucken , uytgeven en verkopen , nu ondervonden , dat de Jaren , by het voorgemelde Ootroy of Privilegie genaemt , op den 19. September 1699. souden komen te expireren ; waar van hunne respectieve Godshuyzen onder andere mede moesten werden gesubcenteert , de voorgemelde Wercken , soo van Treurspellen , Blyspellen als Kluchten , als anders , die reets gedrukt en ten Toneele gevoert waeren , of in het toekomende gedrukt , en ten Toneele gevoert soude mogen werden , geerne alleen , gelyk voorheenen , souden blyven drucken , doen drucken uytgeven en verkopen , ten eynde de selve Wercken door het nadrukken van anderen , haer luyfter , soo in tael , als spelkonst , niet mogten komen te verliezen , dog dat sulcx nae den 19. September 1699. niet gepermiteert soude wesen , soo vonden de Supplianten hun genootsaakt sig te keeren tot ons , onderdanig verfoekende , dat wy aen de Supplianten , in hare bovengemelde qualiteyt , geliefden te verleenen prolongatie van het voorsz. Ootroy of Privilegie , omme alsoo de voorsz. Wercken , soo van Treurspellen , Blyspellen , Kluchten , als andere , reets gemaakt en ten Toneele gevoert , en als nog in het ligt te brengen , den tyd van vyftien eerst achter een volgende Jaren , alleen te mogen drucken en verkopen , of doen drucken en verkopen , met verbod aen allen andere op seeckere hoge penen , by U Ed. Groot Mog. daar toe te stellen , en voorts in communi forma ; soo is 't dat wy de saecke , ende 't verfoek voorsz. overgemerkt hebbende , ende genegen wesende , ter bede van de Supplianten , uyt onse rechte wetenschap : Souveraine magt en autoriteyt , deselve Supplianten geconsenteert geaccordeert ende geootroyeert hebben , consenteren , accorderen ende ootroyeren , mits desen , dat sy , by continuatie , de voorsz. Wercken , soo van Treurspellen , Blyspellen , Klugten als andere , reets gemaakt en ten Tooneele gevoert , en als nog in het licht

MU. DER NED.
LETTERKUNDE
TE LEIDEN

lichte te brengen, den tyd van vyftien eerst achter een volgende Jaren, alleen binnen onsen landen, sullen mogen drucken, doen drucken, uytgeven en verkopen, verbiedende daerom allen en een ygelyk, de voorz. werken, in 't geheel ofte ten deele, naer te drucken, ofte, elders naer gedrukt, binnen den selven onsen lande te brengen, uyt te geven ofte verkopen, op de verbeurte van alle de naergedruckte, ingebragte, ofte verkogte exemplaren, ende een boete van drie hondert guldens, daar en boven, te verbeuren, te appliceren een derde part voor den Officier, die de calangie doen sal, een derde part voor den Armen der Plaatsen daar 't casus voorvallen sal, en het resterende derde part voor de Supplianten, alles in dien verstande, dat wy de Supplianten met desen onsen Oortroye alleen willende gratificeren tot verhoedinge van hare schade door het naedrukken van de voorz. Wercken, daar door in genigen deele verstaen den inhoud van dien te autoriseren, ofte te advoueren, ende, veel min het selve onder onse protectie en de bescherminge eenig meerder credit, pensien, of reputatie te geven, nemaar de Supplianten in cas daar inne iets onbehoorlyks soude influeren, alle het selve tot haren laste sullen gehouden wesen te verantwoorden, tot dien einde wel expresselyk begeerende, dat by aldien sy dese onse Oortroye voor de voorz. Wercken sullen willen stellen, daar van geen geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie sullen mogen maken, nemaar gehouden sullen wesen het selve Oortroy in 't geheel, en sonder eenige Omissie, daar voor te drucken, ofte te doen drucken, ende dat sy gehouden sullen syn een exemplaar van alle de voorz. Wercken, gebonden en wel geconditioneert, te brengen in de Bibliotheecq van onse Universiteyt tot Leyden, ende daar van behoorlyk te doen blyken, alles op pene van het effect van dien te verliefen. ende ten eynde de Supplianten desen onsen Oortroye ende consente mogen genieten als naer behooren, lasten wy allen ende een ygelyk, die 't aengaen mag, dat sy de Supplianten van den inhoud van desen doen lasten ende gedogen, rustelyk, vredelyk ende volkomentlyk genieten ende gebruyken, sefferende alle belet ter contrarie gedaen. Gedaen in den Hage, onder onsen grote Zegele, hier onder aen doen hangen op den een en twintigste May in 't Jaar onses Heer en Zaligmakers, een duysent ses hondert negen en negentigh.

A. HEINSIUS.

Ter ordonnantie van de Staten

SIMON van BEAUMONT.

De Regenten van het Wees- en Oude Mannenhuis hebben, in haar voorz. qualiteit, het recht van deeze Privilegie, voor DE DOORSLEEPEN VLEIJER, BLYSPEL, vergund aan de Erfgenaamen van J. Lescaijle.

In Amsteldam, den 2 Januari, 1708.

D E N E D E L E N
G E S T R E N G E N H E E R E
D E N H E E R E
C H R I S T I A A N
C A S T E L E I N ,
R A A D E N V R O E D S C H A P D E R
S T E D E R O T T E R D A M ,

ALTHANS, WEGENS DEZELVE, AFGEVAARDIGT
TER VERGADERING DER EDELE GRÖÖTMO-
GENDE HEEREN STAATEN VAN HOL-
LAND, &c. &c.

Heer CASTELEIN, oprecht en vroom van aart,
Die deuchd met vreuchd, vermaak met weldoen paart,
En alles, wat u voorkomt, evenaart

Naar recht en reden,
't Mishaage u niet, dat myn Thalyë u groet,
Terwyl zy u ziet, aan den zilvren vloed
Der Maaze, met een ongekreukt gemoed,

Na 't Raadhuis treden,

A 3

Daarge

Daarge, als *Metel, die voor 't Gemeen stond pal,
Met hart en ziel, den Burger te geval,
In 't midden van het tweemaal-twaleftal,

's Volks recht verdedigt,
Of ongeveinst, met uwe raad en daad,
Het nut bewerkt en handhaaft van den Staat;
Op dat het door Geweld noch Eigenbaat
Ooit werd beleedigt.

Het zedig jok en ernst heeft beurt en tyd.
Geen ampt, hoe nut, dat geen verpoozing lyd.
't Vermaak is best, het welk met ondeuchd stryd,
En snoô gebreeken.

Myn Zangheldin, op 't hoogst aan u verplicht,
Treed op dien voet vrymoediger in 't licht,
Om 't quaad, terwyl zy teffens scherft en sticht,
Na 't hart te steeken:

Zy toont u, hoe een Vleijer leeft en zweeft,
Wat geur en kleur hy aan de dingen geeft,
Naar 't hart, dat, blind, veel eigenliefde heeft,
Zich toont genegen:

Hy dekt, met goud, den akonytenpil,
Aan Eerzucht geeft hy eenen valschen bril,
Die haar dan leid, waar hy haar leiden wil,

Langs kromme wegen:
Hy peilt elks aart en neiging deur en deur;
Dan wisselt hy, als 't Chamiljon, zyn kleur,
Pryft, met zyn Waard, de smaak, de lucht en geur
Van drank en spyze.

Zo pynt hy zyn gezigt, gehoor en tong.
't Mismaakt is schoon, 't verouderd wezen jong,
De Stem klinkt zoet, die, uit een schorre long,
Houd maat, noch wyze.

Maar

* Metellus, Roomsche Gemeensman verdedigde de Roomsche Schatkist
tegens Cezar. *Lucan: Lib. 3.*

Maar 't ned'rig hart, van alle inbeelding vry,
Gelyk het uw', wraakt die lofuitery
En wil niet, dat men zyn verdienste opfny,
Of ga verbreijen;

Veel minder, dat men noeme een stroo een balk,
De kat een haas den bloden nachtuil valk,
Of dat men zyn welmeenend Vrind verschalk,
Met konstig vleijen.

Des vrees ik, Heer, dat gy zult zeggen: hoe!
Zend my een Vrind dan zulk een Huispest toe,
Een Huichelaar van 't hoofd tot aan zyn schoe,
Die, met veel schanden,

Om snood bedrog, ten huize uit is gejaagt?
Doch zo hy u in 't allerminste mishagt;
Uw doorziende oog, of keurige ooren plaagt,
Zo laat hem branden.

FRANS RYK.

Amsterdam den
2 December 1707.

VER-

VERTOONERS.

KONRADYN, *Vader van Angelika.*

ANGELIKA, *Dochter van Konradyn, en Minnaares van Karel.*

KAREL, *Minnaar van Angelika.*

ERGASTUS, *Een Doorsleepen Vleijer, en gewaande Vrind van Konradyn en Karel.*

PIROT, *Knecht van Ergastus.*

KATRYN, *Dienstmeid van Angelika.*

PIETER RECHTUIT, *Huisdienaar van* { *Konradyn.*

JORIS, *Lakey van*

Het Spel speelt in 't Huis van Konradyn.

DE DOORSLEEPEN VLEIJER.

EERSTE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

KATRYN, ANGELIKA.

KATRYN.

aar zeker, zeker, Juffrouw, zonder gekken,
is het waar? (met malkaâr?)
Je Vader en Karel zyn die goeije Vrinden
ANGELIKA.
De beste van de waereld.

KATRYN.

En heeft hy zelf geschreven,
Dat hy tot je huwlyk met Karel zyn stem heeft gegee-
ANGELIKA. (ven?)

O, ja, Katryn.

KATRYN.

Is 't nu zo niet, gelyk ik je heb gezeid?
d'Oude Man parlesjante wel zo wat; maar 't was een
haastigheid: (passeeren.)

Daarom is 't best, dat men die buijen voor een tyd laat
Ook loof ik, dat die Vent, die hem de hooning zo
om de mond weet te smeeren,

Alleen d'oorzaak is, datje Vader dit huw'lyk heeft
ANGELIKA. (weërstaan.)

Wie meentge? Ergastus?

A 5

KA-

KATRYN.

Ja, ja Ergastus, ik zie 't voor een slimmen Traiter aan.
Ook is hy je Vader altyd op zy, en knypraad in al zyn
doen en laten:

En als wy te saamen eens openhartig zullen praaten;
Zo geloof ik, dat hy Karel dat Visje heeft benyd:

Op hoop, dat hy het eens aan zyn hengel zou krygen,
ANGELIKA. (met'er tyd.

'K versta u niet, Katryn: wat wilt gy daar meê zeggen?

KATRYN.

Dat Ergastus, als de Bruid na bed gedanst word, wel
in de Bruigoms plaats zou willen leggen.

ANGELIKA.

(dacht;
'k Geloof, dat gy dien Heer ontschuldig houd ver-
Hy is door Karel zelf hier in ons huis gebragt,
En, door zyn toedoen, in myns Vaders gunst gekomen.
O! o! gy droomt, Katryn.

KATRYN.

Fiat, Juffrouw, laat ik dan droomen:
Maar ik wil 'er wel een halfjaar huur onder verwed-
den, al was 't al myn geld:

Want ik kan aan een kaerels vyfenomy wel zien hoe
't in zyn hart is gestelt.

ANGELIKA.

Zyt gy zo slim, Katryn?

KATRYN.

Ja, Juffrouw, dat durf ik my vermeeten.
Maar daar komt die Pieter Rechtuit, die hier ook al
twintig Jaar de kost gewonnen heeft, met eeten.

TWEDE TOONEEL.

ANGELIKA, KATRYN, PIETER RECHTUIT.

KATRYN.

(ik je zien mag,
Benje daar, Pieter? myn lieve Julfes, ik ben bly, dat
Welkom uit 's Gravenhaag. je lykt zo fris en ge-
zond, als ik je ooit zag.

AN-

ANGELIKA.

Waar is myn Vader?

PIETER RECHTUIT.

Die.... die.... die....

KATRYN.

Die zel hy in 't Haagje hebben gelaaten,

PIETER RECHTUIT.

Wy zyn...

KATRYN.

Wel?

PIETER RECHTUIT.

Zo te post niet, laat ons ordent'lyk praaten;
Je spreekt voorje beurt: versta je dat wel, Juffrouw Katryn?
't Past niet, dat de Dienstboden zo familijaar en vrypostig

ANGELIKA.

zyn.

Maar waarom zyt gy by myn Vader niet gebleeven?

PIETER RECHTUIT.

Die ontmoete zyn Faktootum, die hy 't bewind van zyn
huis heeft gegeven. (malkaar.

Zy staan hier aan de deur en maaken wat strykades met

KATRYN.

't Zou een mirakel zyn, zo men den een zag, zondér

ANGELIKA.

(den aar.

Gy zyt te machtig, naar ik merk, op hem gebeeten.

PIETER RECHTUIT.

Zy heeft gelyk: het zyn geen eerlyke lui, moetje weeten,
Die andren kittelen, dat ze lachchen; gelyk hy je Va-
der gemeenlyk doct.

Voor my, ik heb geen vleijende tong, maar een oprecht
en vroom gemoed,

Dat zich nooit aan zulke malligheden zal vergaapen.

DERDE TOONEEL.

KONRADYN, ANGELIKA, KATRYN,

ERGASTUS, PIETER RECHTUIT.

KONRADYN.

Wel, Dochter, goedendag, hoe staat het hier in huis al
geschapen?

AN-

12 DE DOORSLEEPEN

ANGELIKA.

Heel wel, Papa; maar hoe is uwe reis vergaan?
Zyn in den Haag nu alle uw dingen afgedaan?

KONRADYN.

Ja, alles is richtig, Kind, en ik heb nu voorgenomen,
Van dit loopende jaar in den Haag niet meer te komen.
Maar my wat met uw Bruigom te vermaaken op't land,
Myn Heer zal van de party zyn: hy ontmoete my hier in

ERGASTUS. (passant.

Zo dra ik hoorde, datge een end had van uw zaaken!
Trok ik vooraf, om hier uw komst bekend te maaken.

KONRADYN.

Ha!

ERGASTUS. (moet!

Welk een vreuchd is, 't dat ge uw Dochter dus ont-
Een Dochter, zo volmaakt! zo schoon! zo wys! zo vroed!

KONRADYN.

Zacht, zacht, dit gaat te hoog, dat moest myns oordeels
ERGASTUS. (al zo weezen.

Hoe is het met Katryn? o! dat's een uitgelezen
En braave meid! men vind van duizenden pas een
Die zo aanvallig zyn en zo vol aardigheên.

KONRADYN. (de vrouwen

Katryn is wel, maar zy rammelt wat veel: doch ik denk,
Zyn van been gemaakt; daarom moet men haar dat
rammelen ten besten houwen.

ERGASTUS.

Ha! ha! ha! ha! ha!

KONRADYN.

Hé, wat?

ERGASTUS.

Ha! ha! ha! ha! ach!

Geef my toch dat plezier, dat ik uitlachchen mag.
Ha! ha! ha! hoe drocs! vind gy het zo? de vrouwen
Zyn van been gemaakt: Ik moet dat loopje onthouwen.

KONRADYN.

Ja! vind gy dat zo raar?

ER-

V L E I J E R. 13

ERGASTUS.

Die apophtegma was vol merg, pit en zinn.

KONRADYN. (kin:

Die loopjes schieten my uit de mond, als de baard uit de
Dit is te zeggen, zonder dat ik'er eens aan denk.

ERGASTUS, *neemende zyn Tafelboekje.*

Ha! ha! alweer een! die's, mafoy, noteerens waardig.

KONRADYN.

Hoe? schryft gy 't op?

ERGASTUS.

Zou ik niet! 'k vind die zo aardig!

KONRADYN.

Docje?

ERGASTUS.

Zo konstig!

KONRADYN.

Is 't moogelyk!

ERGASTUS.

Zo wonderlyk! zo raar!

KONRADYN.

Ik geloof, dat ik by u meer geest heb, als by een aar.

KATRYN.

„ Wat is hy in zyn schik!

ERGASTUS.

Al wat gy zegt, zyn zaaken,

Om zedelessen, of zinspreuken van te maaken.

KONRADYN.

Ha! ha! ha!

ERGASTUS.

Mevrouw, zaagte ooit een man van jaaren, die zo fris,
Zo vet, zo welgedaan, gelyk uw Vader, is?

Wat is hy bloozende van kleur! zoud gy niet zweeren,
Dat hy komt uit een bad, in plaats van 't voijasjeeren?

KONRADYN.

Ja! ben ik noch zo fiks?

ERGASTUS.

Gy kleurt en blooft noch, als een braave jonge meid.

KON-

KONRADYN.

Wel, 't is me zeker lief, datje zo openhartig de waarheid zaid.

Om dat ik een gryshaar heb, en voorheen in de batalje Van Senefben geweest, word ik voor oud uitgescheiden van een party kanalje.

ERGASTUS.

Is 't moogelyk! ik vind dat heel inpertinent.

KONRADYN.

(omtrent.

Angelika en Katryn, maakt 't eeten gereed; 't is al één uur

VIERDE TOONEEL.

KONRADYN, ERGASTUS, PIETER RECHTUIT.

ERGASTUS.

(ren

'k Zie nooit uw Dochter, of 't gezigt komt my te voor Van myne zuster, die 'k voor zes jaar heb verloren: Haar schoonheid maakte haar beminn'lyk by elk een.

KONRADYN.

'k Beken 't zy ziet 'er niet vreemd uit, ze is fris en braaf van

ERGASTUS.

(leén.

't Is waarlyk uw Portret.

KONRADYN.

Zy heeft ook niemand nader.

ERGASTUS.

'k Zei lest noch: kyk. hoe lykt die juffer op haar Vader!

PIETER RECHTUIT.

„ Ja, als één koe na een endvogel.

KONRADYN.

Wat zegtge?

PIETER RECHTUIT.

Niemendal.

ERGASTUS.

En 't geen my 't meest noch doet verwondren, bovenal, Dat is, dat ik die schat, u van natuur gegeven, Tot d'allerkleinste, in uw doorluchte Stam zie leeven. Ik sprak noch onlangs met uw allerjongsten Zoon: Hoe prompt spreekt hy latyn! dat Knaapje! o! hoe schoon Weet hy die taal, myn Heer, alreeds te prononciieren!

Hy

Hy zal den meester met 'er tyd te boven leeren.

KONRADYN.

Ja, ja, al met 'er tyd.

ERGASTUS.

Wat heeft het Kind een geest!

PIETER RECHTUIT.

„ Te wonderlyk!

ERGASTUS.

Wat is het daar by schoon! en welgemaakt van leeft!

PIETER RECHTUIT.

(beenen.

„ Dat 's waar, 't is gebochchelt en daar by scheef van

ERGASTUS.

(nen.

't Is Vaders zoon, myn Heer, van 't hoofd af, tot de teen. Een Arend, zegt men, brengt nooit bloede Duive voort.

PIETER RECHTUIT.

„ O! in het minste niet, dat is alles zo 't behoord.

ERGASTUS.

Zo 'k wat te vry spreek, Heer, moet gy my excuzeeren, Ik zeg, zo 't is, en ken de kunst niet van flateeren.

PIETER RECHTUIT.

„ Je bent onnozel!

ERGASTUS.

(recht.

'k Heb maar één deuchd; dat is, 'k ben ongeveinst op-

PIETER RECHTUIT.

„ Ja, als een Bokshooren.

ERGASTUS.

Het hart leidme op de tong.

KONRADYN.

'k Geloof, het geen gy zegt.

ERGASTUS.

Ten allen tyden zult gy zulks aan my bevinden.

Ik was noch onlangs by een party goede vrienden, Meest volk van aanzien. Ja, men sprak van uw verstand. Het past niet, dat ik 't zeg, als 't grootsten van ons Land.

KONRADYN.

Ja!

ERGASTUS.

Men kon geen wyzer.

KON-

DE DOORSLEEPEN

KONRADYN.

Zeker?

ERGASTUS.

Ja, zelfs geen moderaater.

PIETER RECHTUIT.

„ En ook geen gekker.

KONRADYN.

Wat preutelje? hoe gaat jou zo de snaater?

PIETER RECHTUIT.

Ik zeg, myn Heer....

KONRADYN.

Wat zegje? spreek op en maak het kort.

PIETER RECHTUIT. (word.

Dat ik niet langer kan hooren, datje zo vals beloogen

KONRADYN.

Wat zegje, Quibus?

PIETER RECHTUIT.

Het geen ik onmooglyk kan zwygen :

Al zou ik honderd duizend stokslagen van je krygen.
Schoon ik een knecht ben, ik haat echter die fals-
vouwery,En bemin de zuivre waarheid, gelykje altyd bevonden
hebt aan my.

KONRADYN, dreigende.

Durft gy zo spreken, Schurk?

ERGASTUS.

Ik bid, Heer, wat pasiensy,

PIETER RECHTUIT.

Hoe! jy moderaat? tred eens in jou eigen konfiensy;
Je bent altemets onverdraaglyk, koppig en kroes.

KONRADYN.

Wat zegje daar, Hondsfot, dat ik heb een roes?

ERGASTUS.

Maak u niet moeylyk, Heer.

KONRADYN.

Laat my begaan: 'k zal hem de bek wat snoeren.

E R-

ERGASTUS.

Ei, zacht, laat u zo door de gramschap niet vervoeren.

KONRADYN.

Het is een vagebond, een schoft, een gek, een albedil,
Die, om dat hy hier lang gewoont heeft, al durft zeggen,

ERGASTUS. (wat hy wil.

Nu, nu, hy zal daar ongetwyffelt meê raljeeren.

PIETER RECHTUIT. (te scheeren,

Raljeeren? ik ben niet gewent, met een mensch de gek
Noch hem iets op de mouw te spellen: gelyk ik zie,
datje doed, (van gemoed.

Al zou men my ophangen; want ik ben veel té naauw.

KONRADYN, lopende Pieter na.

Wacht, Rekel, ik zel jou dat gemoed wat wijer maaken

V Y F D E T O O N E E L.

KONRADYN, ERGASTUS.

KONRADYN. (kaaken,

Wat bruitme die Hangebast: Hy 's onverzetlyk in zyn
't Is onverdraagelyk van dien impertinenten Beest.

ERGASTUS.

'k Beken, 't is stout: maar zo is dat kanalje 't meest.

KONRADYN. (haagen

Dat gebeurt zo daaglyks, 't is, of die Bok scheidt be-
In my te dwarsboomen, en dat kan ik onmoogelyk

ERGASTUS. (verdraagen.

Men heeft geen Vyand, zo gevaarlyk, als een Knecht:
Hoe meerder men dat ruigt met goedheid onderrecht,
Hoe meerder 't uitspat, en wat zyn het arme wormen!
In 't kort, zy zyn niet door de reden te vervormen.

KONRADYN.

Ik heb hem al lang de zak willen geeven, die Dief.

ERGASTUS.

Gy hebt gelyk, myn Heer

Gy noemt met recht hem dief; want hy ontfteelt uw eer.

KONRADYN. (vertrouwen.

Ik zeg 't ook tot dien einde; anders mag men hem wel

B

E R-

ERGASTUS.

'k Geloof dat wel, myn Heer.

KONRADYN.

Zonder dat, had ik hem zo lang niet gehouwen.

ERGASTUS.

Dat is een groote zaak.

KONRADYN.

Hy is de oprechtste die'er leeft.

ERGASTUS.

Men is gelukkig, als men zulke dienstboôn heeft.

KONRADYN.

'k Zou diergelyke niet licht weer vinden.

ERGASTUS.

Dat 's te vreezen.

Hy 's niet geveinst; maar trouw van opzigt, heus van wezen. (gezocht.

Wat my belangt, 'k heb lang na zulk een knecht Maar, met permiffy, daar 's een deur, die vry wat tocht; Men kan heel licht, in dit gety van 't Jaar, verkouwen, En eenig ongemak op zyne Longpyp houwen.

KONRADYN. (van weet.

Dat 's een heus en beleeft Borst, 't is, of hy ook overal Indien ik myn Dochter niet verzeid had, ik weet niet, wat

ERGASTUS. (ik wel deed.

Nu is het alles wel; de deur stond hallef open.

Gy neemt de zorg, die 'k heb, niet qualyk, wil ik

KONRADYN. (hoopen?

O neen, in 't minste niet: 'k ben u daar voor verplicht.

ERGASTUS.

In die gelegendheid zo krygt men al wat licht.

Zo 'k waar, als gy, myn Heer, zou 'k daar een schut

O! dat 's zo fraay! (voor zetten.

KONRADYN.

Dat 's waar: maar 't kanne in 't minst niet letten. Nu kom, myn Vrind, laaten wy ons voegen aan den Dis; Karel zal met ons spyzen, 'k geloof, dat hy'er al is.

ER-

ERGASTUS.

Hoe! Karel, zegtge?

KONRADYN.

Ja, hy is met my uit den Haag gekomen. De zaak is bygeleid, en ik heb hem tot myn Schoon-

ERGASTUS. (zoon aangenomen.

Tot uwen Schoonzoon? 'k wensch u veel geluk met „ Wat hoor ik! (hem.

KONRADYN.

'k Wou in 't begin niet geeven myne stem: Dewyl ik, door uw advys en confiderafy, wierd weer- houwen. (hy ze trouwen.

Maar 'k heb me in 't end laten gezeggen, en nu zal Karel bemind haar, en zy bemind hem weer, naar ik merk. Men kan de Liefde aan geen band leggen; dat Boefje is al te sterk.

ERGASTUS.

't Is waar gy hebt gelyk. „ Ach! ik verlies myn zinnen!

KONRADYN.

Daar 's toch geen gelukkiger Echt, als daar twee elkaar

ERGASTUS. (beminnen.

Dat 's zeker en gewis.

KONRADYN.

En niet rampzaliger, als daar de liefde ontbreekt.

ERGASTUS.

„ Ik barst van spyt!

KONRADYN.

Wat zegt ge?

ERGASTUS.

Dat gy wys en heel voorzigtig spreekt.

KONRADYN.

Zo keurt gy 't huwlyk goed?

ERGASTUS.

Zou 'k niet!

KONRADYN.

Wel, dat 's my lief te hooren.

B 2

ER-

ERGASTUS.

Ik had het u al lang geraaden van te voeren;
 Zo ik in Karel had 't is tusschen ons gezeld;
 Ik zeg dan, zo 'k in hem had die genegendheid....

KONRADYN.

Hoe?

ERGASTUS. (spreken,

Gelyk ik zeg; 'k heb hem zo iets eens hooren
 Dat ik zal zwygen; om geen stok in 't wiel te steeken.

KONRADYN.

Ja, heeft hy u zo iets gezeld?

ERGASTUS.

't Is maar een bagatel:
 Niet waardig, dat men zich daar over eens ontstell'.

KONRADYN.

Gantsch niet: kom zeg het maar.

ERGASTUS.

Wy zullen 't daar by laten.

KONRADYN.

Gy zult my vrindschap doen.

ERGASTUS.

Van praaten komt maar praaten.

Ten andren, wyl de zaak verre is geavanceert,
 Is 't niet meer waardig, dat men daar van diskoereert.

KONRADYN.

Je zegt het ten halven, en laat de rest voort steeken.
 Vrinden hooren onder malkander openhartiger te spreek.

ERGASTUS. (ken.

Ik twyffel niet, of 'k word by u daar voor erkent.

KONRADYN.

Dan behoortje me ook te waarschouwen, zo je dat bent.

ERGASTUS.

Ik zal 't dan zeggen: wyl 'k u niet durf tegenstreeven.
 Gy weet, myn Heer, dat wy, als broeders, t'saamen leen.
 En dat ik d'eer van zyn gezelschap veel geniet. (ven.
 De tyd is my ontgaan, wanneer het is geschied:
 Maar 't is, na giffing.... ei, laat zien, een maand ge-
 leden.... In't

In 't kort, wy spraaken t'saam van trouwen. Na veel
 reden,

Quam 't eindelyk met ons discours zo ver, dat wy
 Geraakten in dispuut, of 't iemand wel stond vry,
 Zyn woord te breeken, als hy was door trouw verbonden.

Ik zei hem, dat men zyn beloften ongeschonden
 Moest houden; doch hy dacht, van zyn kant, weer van
 neen:

Maar dat deze echt quam met zyn intrest over een;
 Doch dat hy andersints wel uit den band zou springen.
 Kort om, hy hielt, na 't schein, veel van veranderingen.
 Hy heeft, na 'k van hem hoorde, ook noch iets uitstaan,
 met

Een zekre Juffer.... 'k weet de naam juist niet zo net.
 Engy! gy waard van een humeur... o! laat ik zwygen:
 Het zoune leed zyn, datge een haat op hem zoud kry-

KONRADYN. (gen.

Neen,neen,ik bid u,vaar maar voort.Van een humeur....

ERGASTUS.

Ontsla my van de rest.

KONRADYN.

Neen, 't moet er nu mée deur.

Van een humeur, zegt gy.

ERGASTUS.

Wel aan, ik zal 't dan zeggen:
 Antipatiek, hoe's dat in duits best uit te leggen?

KONRADYN.

Weerbarstigh, haatlyk, nors.

ERGASTUS.

Ja, nors, myn Heer, zo is't.
 't Woord viel hem uit de mond, eer hy het zelf eens wist.
 In't kort, hy sprak van uw persoon... Ik kon't niet hooren:
 Hy maakte een schildery... maer 'k zwyg, het mogt u

KONRADYN. (stooren.

Ja! ik ben zeker bly, dat ik het weet. Ik nors van humeur!
 'k Meen, dat ik het hem wel zal betaalen, die Sinjeur.

ERGASTUS.

Myn Heer, ik zeg dit niet, op dat gy hem zoud haaten.

KONRADYN.

Niet haaten? 'k zweer, dat ik het'er niet by zal laten.

ERGASTUS.

Het is niet waard, datge u daar over zo ontsteld.

Men trouwt nu hedendaags, gelyk gy weet, om geld.

KONRADYN.

Hoe! trouwen om geld, daar hy in zulk een zuivere liefde scheen te blaaken!

En my honderd duizend fraaije dingen zocht wys te maa-

ERGASTUS. (ken!

O! 't zeggen en het doen verscheelt veel, als gy weet.

Een Philozooph, gelyk myn Heer, verkropt dat leed.

KONRADYN.

Verkroppen? zo ik hem zag, ik greep hem aanstonds by de lurven.

O! Tempore! ô! Mores! wat zyn de menschen hedendaags bedurven!

ERGASTUS.

Ja, wy beleeven al een wonderlyken tyd:

De menschen zyn zo niet, myn Heer, gelyk gy zyt;

De Waereld is thans vol Pluimstrykers, die, met vleijen

En falyvrouwen den eenvoudigen misleijen:

Men mag wel toezien, wie men tot zyn vrind kiest; gy

Zyt wel verstandig en ook wys, maer goed daar by.

KONRADYN.

Daar hebt gy gelyk in, daarom zou ik wel zweeren

My op geen mensch in de waereld, zo licht te fideeren.

ERGASTUS.

't Geen hier gezegt word, zeg dat tegens Karel niet;

Want denk, myn Heer, het is om bestewil geschied.

KONRADYN.

Vrees daar niet voor, 'k zal niemand zo licht beklappen.

Maar daar's hy zelf, ik ga: my mocht uit haastigheid een woord ontsnappen.

ERGASTUS, KAREL.

ERGASTUS.

O! zyt gy daar, myn Heer! 'k wensche een goeden dag:

Gedooog, dat ik u, als myn Vrind, omhelzen mag.

Zie zo! dat klapt! die zoen die is een daalder waardig:

Dat 's trots een Bruigom en een Bruid, die zyn zo vaardig,

Noch ook zo minnelyk in hunne omhelzing niet.

Hoe vaart het? is't noch wel?

KAREL.

Heel wel; gelyk gy ziet.

ERGASTUS.

Dat's my van harte lief: en naar ik merk, aan't wezen,

Zyge in een vrolyker humeur, als wel voor dezen:

Ei! kyk! hoe fris! hoe wel gedaan! en bly te moê!

Na, 't heeft zyn reën; daar sla geluk en zegen toe.

'Kwas, toen ik't hoorde, zo verblyd van uwent wegen,

Of ik een erfnis had van een miljoen gekregen.

KAREL.

Wel, wat hebt gy gehoord?

ERGASTUS.

Wat houd gy u noch vreemd!

Dat haare Vader in het huwlyk heeft gestemt.

Hy treed zo van my af. 'K dacht, dat gy ons beloerde.

Zo gy gehoord had, welk een taal ik van u voerde!

Hoe 'k myn gevoelen op dat huwlyk heb geuit!

Zeg, heeft u 't rechter oor niet schrikkelyk getuit?

KAREL.

Is't waar? Spraakt gy wat in myn voordeel?

ERGASTUS.

Wel ter degen!

Na 'k merk, is d'oude man u ook heel veel genegen.

Kort om, 'k beloofde u te vereenigen, met hem:

Dat's, als gy weet, geschied. Maar eer ik zyne stem

Kon krygen, heb ik al heel fyntjes moeten zingen.

Nu is die Haas in't net : hy zal u niet ontspringen.

KAREL.

Wat ben ik u verplicht !

ERGASTUS.

Dat ik gewerkt heb, of het voor my zelve waar ;
En dat uit zuiv're liefde.

KAREL.

Ach ! hoe zal ik 't erkennen?

ERGASTUS.

Dat's niemendal ; 'k weet, dat wy goede Vrinden ben-
nen :

Ten andren, acht ik u die moeite dubbelt waard.
Gy mint Angelika : en als gy zyt gepaart,
Zal zy u moogelyk wel wederom beminnen.

KAREL.

Hoe ! mooglyk ? twyffelt gy, dat zy haar hart en zinnen...

ERGASTUS.

O neen, dat zeg ik niet. Waarom zouze u zo wel
Niet minnen, als een aâr ; maar ik voor onderstel,
Het was zo eens. . . laat ons daar by een stokje steeken.

KAREL.

Neen, neen, ik bid, vaar voort ; dat dubbelzinnig sprec-
ken,

Die wederhouding brengt my in vertwyffeling.
Zou zy me, ô ! Hemel ! na 'k van u't geluk ontfing,
Van haaren Vader in zyn stuursheid te verwinnen,
Zo vals verraden, en my veiuzen te beminnen?

ERGASTUS.

Hoe dus mistroostig ? Schep maar moed ; gy hebt noch
kans.

Gy mint, naar ik aan u bemerk, op zyn Romans,
En Artamenes ging het nimmer zo ter harte.
Maar, zeg, wat baat het u, dat gy, tot uwe smarten,
Wilt wys zyn ? laten wy die zaak, gelyk ze schynt :
Wyl 't onderzoek daar van u zelf maar quelt en pynt.
Zy zal haar Vader, als gy weet, niet wederstreeven:

Zo

Zo die begeert, dat zy aan u haar hand zal geeven,
Zal zy 't niet weigeren : van desgelyks, indien
Hy haar huwt aan een aâr, zult gy het zelfde zien :
Gy weet dat ruim zo wel, als ik ; doch 't gaat met
trouwen

(wen :

Niet, als voorheen : het ziet op 't hebben en op 't hou-
En 't is niet buiten reên : men leeft daarom niet min
Gelukkig : speciaal, brengt 't Meisje monny in.

KAREL.

(dus spreken?

Wat hoor ik ! ach ! myn Vrind, ach ! hoe kunt gy
Gy ! wien de grond myns harts zo dikmaals is geblee-
ken !

't Is om belang van staat, noch rykdom, dat ik na
Het Huwlyk heb gestaen van schoone Angelika ;
Neen : zuivre liefde heeft my hier toe aangedreeven :
En 'k zal haar minnen tot het ende van myn leeven :
Des zou 'k rampzalig zyn, myn Vrind, indien ze aan my
Alleenig gaf haar hand en niet haar hart daar by.

ERGASTUS.

(gebleeken,

O ! 'k wist dat niet : was daar me in 't minst iets van
'k had, wyl ik, als gy weet, haar dagelyks kan sprec-
ken ;

My wel wat nader op die zaak geïnformeert.

Dit weet ik echter, dat Angelika begeert

'Te trouwen : niet, om dat haar 't jonge Juffers leeven
Verveelt, of ook om die, of die haar hand te geeven ;
Dat is de boodschap niet : zy wil slechts zyn gepaart.

't Meisje is piep jong : dat goed valt jeukerig van aard,
En 't ziet op den Persoon zo veel niet, als op 't trou-
wen.

(wen,

Doch 't geen ik zeg, moet gy voor geen orakel hou-
En 't was zo, zo kon ze u beminnen met'er tyd :

Te meer, wyl gy haar min wel dubbeld waardig zyt.

KAREL.

En ik zou my, op zulk een krankten troost, verbinden !

ERGASTUS.

(den,

Hoor, niet te haastig ; 'k zal dat kluwen wel ontwin-

B 5

En

En, onder een discours, aan 't uiterlyk gelaat
Wel merken kunnen, hoe 't in 't hart gesehapen staat.
't Gezigt eens minnaars word heel lichtelyk bedroogen,
Het ziet zo ver niet, als twee onverschillige oogen.

KAREL.

Gy hebt gelyk, myn Vrind. Wat zou 'k u zyn verplicht,
Indien ge my, door uw beleid, wat meerder licht
Kond geeven, 'k bid u, red my uit die hoop en vreezen;
'k Zal alles wat ik heb aan u verschuldigd weezen.

ERGASTUS.

Nu, malle Gekje, rust je hoofd het zal wel gaan,
Daar 's niets, dat ik niet zou, om uwent wil bestaan;
Ik zal daar in, als of het voor my zelf was, werken.
Maar pas wel op, dat gy van uw kant niets laat merken:
Zy moet niet weeten, dat ik ben uw boezemvrind.
Maar zacht; daar schiet me iets in; 'k heb daar een
list verzint;

Ik meen, dat ik wel zal de grond haars harts ontdekken,
En binnen 't etmaal u uit deze dwaaling trekken.

KAREL.

Gelukkig ben ik, dat ik noch een Vrind heb, die
Ik zo trouwhartig voor myn welstand yvren zie.

ZEVENDE TOONEEL.

ERGASTUS, KAREL, JORIS.

JORIS.

Myn Heer, de tafel staat gedekt.

ERGASTUS.

Wy komen.

Tegen Karel.

Gy zult haast zien, wat ik voor u heb ondernomen.

Einde van het Eerste Bedryf.

TWE-

VLEIJER. 27

TWEDE BEDRYF

EERSTE TOONEEL.

ERGASTUS, PIEROT.

PIEROT.

Maar, Heer, ter wylwe alleen zyn en Angelika in de
Tuin is, by haar Vaâr,
Zo laat ons eens stilletjes moralizeeren met malkaar.
'k Heb u, gelyk gy weet, als knecht, nu jaar en dagen
Gedient, en daar voor niets gehad, als d'eer van uw
levrey te draagen.

Al myn gaasje, al myn kostgeld heeft alleen bestaan
In 't simpel vermaak van achter uw Fondament te gaan.
Gy moet eens uit een ander vaatje tappen: want het
begint my te verveelen (te speelen.

Zo edelmoedig den rol van den onbeloonden Lakey

ERGASTUS.

Is 't anders niet! 't was wel de pyne waard, dat gy
Me, om zulk een beuzeling, komt roepen aan eenzy.

PIEROT.

O!t is geen beuzeling, maar een zaak van konsequensy.
Ook ben ik geen Borst die een onregtvaardige pretenſy
Zal maaken; 'k ben daar toe veel te edel van gemoed:
Ten andren zie 'k zo naauw niet, als men my kordi-
aal voldoet: (beeven,

Daar men in tegendeel voor my wel mag schrikken en
Als ik merk, dat men my het myne niet zoekt te geeven;
Want daar is dan geen drommel uit de Hel zo gevaar-

ERGASTUS. (lyk, als Pierot.

Dat 's wel; maar is 't nu tyd daar van te spreken, Zot?

PIEROT.

(gen
Zou het nu noch geen tyd zyn ik zie, dat ik met zwy-
Geen kopere duit van myn bedonge huur kan krygen.
En als men de zaak eens examineert: waar is 't dat
gy anders van bestaat,

Als van uw vlejende tong en dat pluimstrykend gelaat,
Waar meê gy al die u voorkomen zo weet te bepraaten,

Dat

Dat ze u alles leenen zouden, wat ze in de Waereld
bezaaten? (raakt dood;

Ondertuffchen gaat de tyd zyn gang en Jan Kredit
Terwyl het getal van uw Schuldenaars vergroot,
Die gy in het end, doort 't wachten, maakt onverduldig;
Gelyk gy ziet aan die fchurk van een Koopman; die
gy duizend gulden zyt fchuldig, (neert.

En daar over al korporeele aprenfy op u heeft geobti-
Indien die vent eens voortgaat, en het vonnis Exccuteert,
Gelyk dat wis en waarachtig in het kort staat te vreezen:
Kyk, dat zou voor al myn jaarlyks traktement en kost-
geld weezen.

Derhalven wenschte ik wel, eer zulks quam te gefchiên,
My eens op een effen bodem met u te zien.

ERGASTUS.

Ruft maar uw hoofd, Pierot, 't zal wel ten beften ko-
't Voordeelig huwelyk, dat ik heb voorgenomen, (men:
Zal my in 't kort, hoop ik, weer stellen in een staat,
Dat ik het hoofd vry op durf fteeken langs de ftraat.

PIEROT.

Dat hebje al zo vaft, als een wind in een netje:
Konradyn zal wel een ander verzien met dat vetje:
En hy heeft'er ook gelyk in: zou hy, by den elimali-
ment,

Zyn Dochter aan een kaerel geeven dien hy niet en kent?
Dan was hy, myns oordcels, wel een Zot der Zotten.
In 't kort gy moogt het daar op aanleggen, maar het

ERGASTUS. (zal niet vlotten.

Onnoflen Bloed! hier van bedien ik my alleen.
Ik weet my zelve zo te fchikken, puur, als een,
Die op zyn allerminft van Graaven of Baronnen
Gesprooten is; hier door heb ik zyn hart gewonnen:
Vermits ik, by het groots, dat zacht, dat delikaat,
Dat edelmoedig weet te voegen, op zyn maat.
In 't kort, 'k heb alles zo net weeten te beleggen,
Dat hy is in geen staat, om aan my iets te ontzeggen.
Wat nut had ik van dat gelukkige talent,

Dat

Dat my de Hemel heeft geeven, zo 'k me omtrent
Der menschen zwakheid daar niet van bediende? o!
't ydel

En opgeblazen volk, is als een paerd, dat breidel,
Noch teugel wederhoud: inzonderheid, wanneer
Het aangeprikkeld word, door glory, roem en eer.
Men kan de staatzucht van den menich niet meerder
kittelen,

Als door loftuitery, verzelt met eeretittelen.
Dit 's dan myn study, om de Waereld, door die fchyn,
Stil te bedriegen; wyl hy wil bedrogen zyn.

Ik weet de heuning elk zacht om den mond te fmeeren,
En kan zyn fout alleen niet dekken, maar laudeeren.
Voor't allereerst fondeer ik zyn humeur, tot ik (fchik.
Zyn zwakheid ken; daar 'k my dan t'eenemaal na
Is hy blygeestig, of bedroeft, 'k veins 't ook te weezen;
Mint hy de Jagt; die word op 't hoogft van my ge-
preezen:

Of zo hy achting voor het Vrouwvolk heeft, ik meê:
En drinkt hy graag, ik zie ook op geen stoop, of twee.
Hier door weet ik by elk myn oogwit te befchieten:
Dat kan een fchrandren geest veel voordeel doen ge-
nieten,

Ja hem verheffen tot het grootft geluk, indien
Hy zich ten Hoov' begeeft, daar hy 't meeft is gezien,
En best onthaalt werd door de dwaasheid van veel
Grooten.

Gy weet wat nut ik van die kunst reeds heb genooten:
Hoe greetig hebben zy dien angel ingeflikt!
Hoe meening heb ik door dat lokaas niet verstrikt!
En daar door vaft aan my geboeit, als met een keten.
Kort om, als we onder geen gelukkige planeeten
Gebooren zyn, of dat wy, als misdeeld van 't lot,
Van geldlooze ouden zyn afgedaalt, Pierot,
Moet fchrandrheid en list een toeverlaat verftrekken,
Om daar door 't blind fortuin op onzen zy te trekken.
'k Heb geld. noch huis, noch hof, noch brieven op
het Land; Maar

Maar ik bezit de konst, van Rykaarts, die verstand,
 Noch oordeel hebben, tot den Hemel te verheffen,
 En te betoveren, eer zy het zelf beseffen. (goed,
 Dit is myn land, myn zand, myn huis, myn hof, myn
 Myn Rentebrieven, daar 'k, met u, van leven moet.
 Los is myn inkomst: maar vast staan myn huis en erven;
 Dewyl de zotheid van den mensch nooit zal versterven.

PIEROT.

Dat is te wonderlyk en konstlyk gefilosofoert!
 Maar schoon u de Hemel, met dat talent heeft vercert,
 Echter hebt gy met al uw verstand niet kunnen
 Beletten, dat Karel Konradyns hart heeft gewonnen:
 Hier door zie 'k uw hoop en troost verstuiven in de wind.

ERGASTUS.

'k Beken, dat ik hier door my wat verlegen vind.
 Maar 't zal my, meen ik, aan geen middelen ont-
 brecken, (ken.
 Om tusschen hen op nieuw een stok in 't wiel te stee-
 'k Zal dit wel alles weer te boven komen; want
 Ik heb zyn neiging, als ik wil, in myne hand.
 Zaaft ge op de maaltyd niet, hoe 'k daar my rol kon
 speelen, (deelen;
 Hoe aangenaam 't hem was 't geen ik hem voor quam
 Met welk een liefde hy 't van myne hand ontving!
 In tegendeel, hoe koel hy Karel onderging?
 Gy ziet wel dat het niet met hem den rechten trant is.

PIEROT.

Ik zie wel, dat het voor my noch geen larsjan kon-
 ERGASTUS. (tant is.
 Wel aan, ik zal u dan betaalen, als 't behoort.

PIEROT.

Och! och! myn Heer, dat's goed, dat's een gezegend
 ERGASTUS. (woord.

Maak my 't, zo dra ik maar wat geld ontfang, in-
 PIEROT. (dachtig.

O! die kondify maakt myn betaaling twyffelachtig.
 ER-

ERGASTUS.

Zwyg, daar is Konradyn, laat ons te saam alleen.
 'k Zal maaken, dat gy in het kort zult zyn te vreên.
 PIEROT, in 't weggaan.

Zo hy 't ook niet en doet, meen ik op een andre
 manier met hem te leven, (ven;
 En de raad op te volgen die me Katryn heeft gegee-
 Want de liefde die men zich zelf draagt heeft de meef-
 te klem. (hem.

Ik zal passen buiten schâ te zyn, al is het ten kosten van

T W E D E T O O N E E L,

KONRADYN, ERGASTUS.

KONRADYN.

Ei, dekje, dekje, laat ons aan geen komplimen-
 ten zyn gebonden,
 Ik ben bly, dat ik u hier zo alleenig heb gevonden.
 Gy weet dat gy myn Vrind zyt, daarom verzoek ik, dat
 gy voor my niet simmuleert.

ERGASTUS.

(ëert,
 Dat weet ik, en ben daar op 't hoogst ook meê ver-
 Ja 'k hou uw vrindschap van meer waarde, als al de
 schatten

Die 't ongemeete rond des Aardryks kan bevatten.

KONRADYN.

Ja! is u die zo waard! myn allerlieffte goeije Knecht!
 Maar zeg my eensjes, waar op hebt gy het toch toegelegd?
 Wat oogmerk hebt ge omtrent uw fortuin? Men kan
 hier zo niet leven, ('t ander aangedreven?
 Of men word door een byzonder belang tot het een of

ERGASTUS.

'k Ben u verplicht dat gy noch deelt in myn belang.
 KONRADYN. (gang.

Dat zaid noch niemendal, gaat maar openhartig uw
 Gy word, myns oordeels, nu al een Borst van diskre-
 ERGASTUS. (ly en Jaaren.

Wel aan, ik zal my dan rondit voor u verklaren.

Ik

Ik heb noch nergens op gedoelt; dewyl ik my
 Tot noch toe in geen staat gezien heb, om party
 Te kiezen in die zaak: vermits het misvertrouwen,
 En 't kleen gevoelen van my zelf my heeft weerhou-
 Ik ben een Edelman en tamelyk begoed, (wen.
 Doch niet te ruim voor een die aadelyk leven moet,
 En daar door d'achting van zyn Stam niet wil verliezen,
 Ook is 't niet eeveneens, wat weg dat wy verkiesen
 Tot ons geluk: die van het Hof staat ons maar vry,
 Of die van d'oorelog, wat d'eerste aangaat, die 's my
 Te glibberig en glad; wyl die daar wil verkeerem,
 De konst verstaan moct van pluimstryken en flateeren.
 De tweede is bar en naakt: byzonder voor een man,
 Die zich niet rykelyk van 't zyn bedroopen kan.
 'k vernoeg my zelfs dan met een onafhanklyk leeven,
 Dewyl de gaaf my niet van veinzen is gegeven,
 En dat natuur my tot geen Hoovling heeft gemaakt;
 En 'k leef gelukkig, Heer; wyl ik leef onbespraakt.

KONRADYN. (zyn zaaken.

Dat redeneert bondig en krachtig en al wat gy zegt
 Maar daar is noch een darde weg waar door het elk
 past zyn fortuin te maaken, (rond,
 Dat is het Huwelyk, wat dunkje? spreek met my eens
 Zoud gy niet wel doen dat gy het van die kant eens

ERGASTUS. (onderwond?

„ Ha, ha! Myns oordeels neen, en zie, dit zyn de
 reden,

Zo ik in 't huwlyk met een Juffer quam te treden,
 En daar door raakte in een Familje van fatsoen,
 Zou 'k liefde en eendracht daar in trachten aan te voen,
 Om daar door vrolyk en vernoegzaam meê te leeven.
 By voorbeeld, 'k zou 't respect aan mynen Schoon-
 vaâr geeven,

Het welk hem toe quam, en my quyten in myn plicht,
 Gelyk 't een Zoon betaamt, 'o'k zou my niet zoo licht,
 Gelyk veel menschen doen, aan beuzelingen flooren,
 Maar 't vuur van haat en twist in zyn geboorte smooren.

Dit

Dit is myn inborst. O! die overeenkomst kan
 Veel liefde baaren, tusschen Vrinden, Vrouw en Man.
 Ik kan me ook niet zo licht aan iemand overgeeven,
 Noch, op een sprong met elk zo familjaar niet leeven.
 'k Zie, eer 'k een Vrind verkies, op tyd, persoon en steê:
 En hou ik hem onnut, ben ik daar gierig meê.
 Gy zyt het, die alleen myn hart kan tot zich trekken:
 Uw deuchden konden, eer ik 't merkte, in myn verwek-
 Een soort van simpatie, die, na ik was verheert, (ken
 In een' onbreekbren band van vrindschap is verkeert.

KONRADYN. (redeneeren.

Welk een gulhartigen inborst! maar laat ons eens verder
 Posito, zulke een Vrind quam u eens zyn Dochter presen-
 teeren, (duit;

Of een van zyn naastbestaande, en dat met een braave
 Om daar door te maaken, dat die band van vrindschap
 vaster sluit,

Wat dunkje, hoe zoud ge u in diergelyk een geval gedraa-
 ERGASTUS. (gen?

Dat weet ik niet; wyl zulks my nooit is voorgeslaagen.

KONRADYN.

O, gy weet echter wel, hoege omtrent diergelyk een zaak
 ERGASTUS. (zyt gezint.

Ik zou my blind'lings ter diskreesy van een Vrind,
 Geloof ik, stellen, en my daar aan overgeeven:
 Op dat ik daar door zou in vaster vrindschap leeven.

KONRADYN. (eens die geen,

Ha! 'k vat uw meening. maar, by ekzempel, ik was nu
 Die zyn Dochter, uit vrindschap, aan u ten huwlyk wilde
 ERGASTUS. (besteên.

Hoe! gy, myn Heer?

KONRADYN, *grimlachbende.*

Ja, ik.

ERGASTUS.

O! gy wilt met my raljeeren.

KONRADYN.

Gansch niet.

C

ER-

ERGASTUS.

'tStrekt tot een praatje, om slechts de tyd te doen passeeren.

KONRADYN.

Ik zeg u, dat ik 't meen.

ERGASTUS.

Hoe! uwe Dochter is de Bruid met Karel; gy
Zult dat voorneemen niet veranderen, om my.

KONRADYN.

Zou ik niet? wel wie zou my dat toch beletten?

ERGASTUS.

Meent gy Angelika zo licht ook om te zetten?

KONRADYN.

Voorzeker. Is een Vader geen meester van zyn Kind?

ERGASTUS.

Wel ja: maar gy, gy zyt met Karel mynen Vrind
Reeds al te ver verzeilt.

KONRADYN.

't Is waar, dat wy 't akoort zyn;
Maar hy heeft my opgeligt; en zou ik dan een Slaaf
van myn Woord zyn?

ERGASTUS.

Dan waard gy wel een dwaas.

KONRADYN.

Wel zeker en gewis.

'k Ben wat te voorbaarig geweest; daar zyn Oom in
den Haag d'oorzaak van is. (my bepraaten:

't Is een goede oude kennis van my; en daarom liet ik
Maar had gy by my geweest, ik zou het wel hebben ge-

ERGASTUS. (laaten:

Gy scherft. Uw oorbaar kent gy ruim zo wel, als ik.

KONRADYN.

't Is waar, 'k heb al veel eksperienſy, en ik ken de
Waereld op een prik.

Maar gy, gy zyt myn vrind... hoe zal ik dat zeggen... ryker
Van oordeel en verſtand, en ziet wat meer door een
Verrekyker. (leer,

Maar dat is tot daarentoe. Ik meen te speulen; leer om
Be-

Bedriegje my, 'k bedriegje weer. (houwen

'k Maak minder konſienſywerk in myn Woord niet te
Als in myn Dochter aan een Perſoon, die haar niet dient,
uit te trouwen.

ERGASTUS.

Gy hebt gelyk daar in.

KONRADYN.

Het is niet van huden noch giften, dat
Ik die gedachten omtrent uw perſoon heb gehad:
Van 't begin, dat ik u zag, heb ik u myn Dochter by
my zelf al opgedraagen.

ERGASTUS. (haagen:

'k Hield me ook gelukkig, toen ik 't eerſt u kon be-
Nu noch gelukkiger, nu ik u, met ontzag
En kinderliefde, myn Schoonvader noemen mag.

KONRADYN, verrukt van blydſchap.

Ha, ha, ha. Kom, myn Schoonzoon, omhelzen wy
malkandren.

Die liefde is ongeveinſt! de Hemel laat ze nooit ver-

ERGASTUS. (andren.

'k Schep in dit Huwelyk zo veel vermaak, als gy.
Maar vreeſtge van de kant uws Dochters niet, dat zy
Haar hart, het welk alreeds door Karel ingenoomen...

KONRADYN.

O! bagatel! dat zal alles wel te rechte komen.

De wil van myn Dochter hangt van de mynen af:
Zy heeft Karel niet bemind, voor aler ik haar daar
konſent toe gaf.

En zo dra ik nu zeg, dat zy hem weer zal haaten,
Ben ik ook verzekert, dat zy zulks niet na zal laaten.
In 't kort, daar is geen zwaarigheid. ook weet gy wel,
dat het ontzag

Of d'authoriteit eens Vaders, in diergelyk geval, niet
weinig vermag.

Gaat gy midlerwyl maar eens by een Notaris, om on-
ze zaaken (een cind van te maaken.

Op wat voeten te ſtellen; want ik meen daar voort

ERGASTUS.

Ach! waarom kan ik niet....

KONRADYN.

Ik ken uw hart. Ga maar heen:

Maar zeg in passant eens, dat myn Knecht de graauw
spant voor een van myn sleën,Dat hy me aanstonds eens heen en weer na den Dam
moet ryen.

DERDE TOONEEL.

KONRADYN, *alleen.*Die keur is myns oordeels niet vreemd, zulk een Schoon-
zoon zal my vlyen,

Hy 's ongeveinst, verstandig, daar by heus en beleeft.

Nu ziet men wat voordeel de voorzigtigheid geeft,

Zo wy die altyd wel gebruikte, eer we ons, of d' onze
verbonden,Daar zou zo veel twist en disorders in de familjes niet
werden gevonden.

VIERDE TOONEEL.

KONRADYN, ANGELIKA, KATRYN.

ANGELIKA.

Vind ik u hier, Papa?

KONRADYN.

Ja, maar ik heb verstaan,

Dat Karel ...

ANGELIKA.

Die is daar zo van my afgegaan.

KONRADYN.

Dat is de zaak niet. Hy...

ANGELIKA.

Scheen heel vernoegt te weezen;

En heeft uw goedheid in den hoogsten graad gepreezen.

KONRADYN.

Maar myn vernoegzaamheid

AN-

ANGELIKA.

Die zal, naar allen schyn,

Dewyl 't een Heer is, die 't verdient, niet minder zyn.

KONRADYN.

Myn keur, die is....

ANGELIKA.

O! daar moet elk met lof van spreken.

Het is een keur, die ons geeft een baarblyklyk teeken
Van oordeel en verstand.

KONRADYN.

'k Spreek daar niet van: ik zeg....

ANGELIKA.

'k Beken, dat gy die keur niet zonder overleg

Gedaan hebt; en ik kan u ongeveinst verklaren,

(Dewyl 't zo ver is) dat wy lang daar ééns in waaren.

KONRADYN.

Ja wel, wat is een Vrouwen tong een wonderlyk ding!

Rut, tut, tut, tut, puur of het van een leijedakje ging.

Ik zeg u, dat hy 't niet is, die 'k tot uw Bruigom heb

ANGELIKA.

(verkooren.

Hoe! Karel niet, Papa? ach! wat komt my ter ooren?

KONRADYN.

Neen, Karel niet: het is een man die het beter meriteert.

Maar wy zullen hier na daar van wel praatzen: ik ben

wat gepresseert,

Dewyl ik een zeker vrind op den Dam moet spreken.

Vaar wel: ik zal binnen 't uur hier al weer zyn, naar

ik reken.

VYFDE TOONEEL,

ANGELIKA, KATRYN.

ANGELIKA.

Katryn!

KATRYN.

Wel, Juffrouw!

ANGELIKA.

Ach! hebt gy dat wel verstaan?

C 3

KA-

KATRYN.

Zou 'k niet, daar leggen al die schoone spullen in d'afsch,
en 't is met Karel gedaan.

ANGELIKA.

Och! my rampzalige!

KATRYN.

'k Beken 't, gy meugt wel huilen.
Maar 'k ben verzekert, Juffrouw, dat'er een slang in 't

ANGELIKA. (gras zal schuilen.

O! welk een wreedheid! ach! 't is Karel niet, zeid hy,
Die myne Bruidegom zal weezen, zonder my
Te noemen, wie het is. Maar 'k zie Ergastus komen:
Die weet misschien, wie hy daar toe heeft aangenomen.

ZESDE TOONEEL.

ANGELIKA, ERGASTUS, KATRYN,

ERGASTUS, *ter zyde.* (beurt,

„Haar Vader gaat daar uit, 'k moet haar nu, op myn
„Eens peilen, om te zien, hoe zy is gehumeurt.
„Mejuffer, hoe! zyt gy 't? vergeef myn onderwinden,
Ik dacht u waarlyk niet in dit Vertrek te vinden.

ANGELIKA.

Ach! Heer, 'k ben in myn hart ontstelt, gelyk gy ziet.

ERGASTUS.

Hoe! om wat reën? 'k bid, zeg, wat leed is u geschied?

ANGELIKA.

Gy weet, hoe ver dat ik met Karel ben gekomen,
Hoe onze harten met elkaar zyn ingenoomen,
Darze onafscheidlyk door de liefde zyn verëent.

ERGASTUS. (meent.

Dat's waar: maar 'k weet noch niet, wat gy daar mede

ANGELIKA.

Nu komt myn Vader (ach! zoud gy 't gelooven kunnen?)
En wil, dat ik dit hart, dat Karel had verwonnen,
Weer op zal offren aan een ander.

ERGASTUS.

En aan wien?

AN-

ANGELIKA.

(zien:

Hy heeft hem niet genoemd; maar 'k schrik van hem te
Want wie't ook zyn mag, het zal my een monster wee-

KATRYN.

(zen.

't Zel zo een falivouwende Drasbroek zyn, die Vaartje
heeft kunnen beleezen.

Maar 'k zou zyn koppigheid daar in niet opvolgen, zo'k
was als gy;

Want wie zel in alle geval by de bruijom slaapen moeten,

ERGASTUS.

(gy, of hy?

Dat's waar. maar midlerwyl...

ANGELIKA.

Ach! houd my niet verborgen.

Maar zeg my toch eens, wat myn Vader, sint deez' morgen,
Heeft om gezet? gy zwygt; wie is daar d'oorzaak af,
Dat hy zyn woord niet houdt, dat hy aan Karel gaf?

ERGASTUS.

'k Weet daar in 't minst niet af: dat kan ik u verklaaren.
Zou juist uw Vader 't geen hy doet my openbaaren?
Dan was hy wel een dwaas. Al 't geen ik weet hier van,
Is, dat hy u bemind, meer als men denken kan.

Des zyt verzekert, dat hy niets zal onderwinden,
Als 't geen hy 't oorbaarst zal voor uwe welstand vinden.

KATRYN.

Is dat dan ten oorbaar van haar welstand, dat hy haar
trouwt aan een Vent,

Die zy misschien haar leven niet gezien heeft, noch gekent?
Dat mogt de drommel zyn, voor my, ik wil wel zweeren,
Dat ik zulke zorgers voor myn welstand wel zou ekske-

ERGASTUS.

(zieren.

Gy hebt gelyk, 't is waar, ik keur 't ook niet voor goed

ANGELIKA.

Ach! zo gy wist wat smart my deze tyding doet...

ERGASTUS.

Nu stel u maar geruft; gy hebt een goeije Vader,
Vol oordeel en verstand: hy zal zich wel wat nader
Daar op bedenken, en daar in niets doen, als 't geen,

C 4

Dat

DE DOORSLEEPEN

Dat wezentlyk met uw geluk stemt overeen.
Gy legt hem 't naaft aan 't hart; ja, 'k zag hem laaft noch
schreijen

Uit liefde, als wy van u iets spraaken met ons beijen:

KATRYN.

Hoe, myn Heer? wouje dan datze Karel, die haar bemind,
Zou verlaaten?

ERGASTUS.

Dat zeg ik niet, geenzins; want Karel is myn Vrind.

ANGELIKA.

Waar zal de wanhoop, als hy 't hoort, hem toe vervoeren!

ERGASTUS.

't Is Waar; 'k beken 't, het zoume ook te eenemaal ont-
roeren,

Als my 't in zulk een staat, als hy is, overquam:
Want zulk een zuivre liefde en onbesprooken vlam
Verdiert, myns oordeels, wel op 't minst zyn mededoogen:
Ja, 't onverschilligt hart wierd zelfs daar door bewoogen.

ANGELIKA.

Daar word gescheld; het zal myn Vader zyn misschien;
Ga, spreek hem eens, myn Heer, eer hy my komt te zien,
Hy luistert veel na u; ei, poog hem om te zetten:
Gy kunt, indien gy wilt, dit huwlyk wel beletten.

ERGASTUS.

Hoe! ik? gy boert met my.

ANGELIKA.

Ik bid u toch, ga voort;
Vertoon hem eens, myn Heer, hoe schandlyk 't is, zyn
Woord,

In diergelyk een zaak, in zynen hals te haalen:
Hoe al de waereld op zyn trouwloosheid zal smaalen.

ERGASTUS.

Nu, 't zal wel gaan, ik zal hem spreken.

ANGELIKA.

Och! dat s' goed!
'k Ga stil in myn vertrek; terwyl gy hem ontmoet.

KA-

KATRYN, *in 't weggaan, buiten 't geboor
van Ergastus.*

Wat zelik zeggen, Juffrouw, 'k vrees, datje met die Vent
zelt vaaren

Als een, die zyn beurs aan een gaauwdief geeft te be-
waren.

ZEVENDE TOONEEL.

ERGASTUS, *alleen.*

Wel, ik moet bekennen dit 's een raare klugt, ik word
Door drierlei belang, om stryd, hier aangeport:
Myn Medeminnaar komt my eerst om bystand smeeken:
Nu bid Angelika, dat ik voor haar zal spreken.
Maar 'k weet, wat my in dit geval te doen staat, en
Dat ik in zulk een zaak my zelf het naaften ben;
Dit eischt de Billikheid, Natuur, Verstand en Reden.
De Vader heeft aan my reeds zyn genegendheden,
In deze zaak, betoont: wat meer is, 'k heb zyn stem.
'k Ga my, door 't een, of 't aar, verzekeren van hem.

Einde van het Twede Bedryf.

C 5

DER-

DERDE BEDRYF.
EERSTE TOONEEL.

KONRADYN, ANGELIKA.

KONRADYN.

(gen.

Ik zeg, als noch, gy behoeft het op Karel niet toe te leg-
Maar op Ergastus; dat 's een Borst daar ik waar mee
durf zeggen.

O! zo gy't zo wel wist, als ik! dat onderscheid is zo groot!
Wat is Karel anders als een Weetniet, een rechte Ydoot,
Die misschien nooit uit zyn moërs keuken geweest is: daar
en tegen

Heeft den ander een verstand... dat 's met geen goud op
Hoe net bevest hy alle ding! wat heeft hy een oordeel! hoe
gezond!

Wat kan Karel anders, als zo wat met u babbelen, mond
ANGELIKA. (aan mond.

Zult ge, om Ergastus, dan uw Woord met Karel breeken?

KONRADYN. (van spreken;

Zo haastig niet. 'k heb Ergastus daar nooit eerst hooren
Maar, wat meer is, hem zelf verzocht met u in d'echt te
treën. (met het mynen overeen.

Hy's myn Vrind; daar by komt zyn humeur veel beter
Had gy eens gehoord, hoe bezwaarlyk ik hem daar toe kon
bepraaten; (ingelaten;

Hy stelde my noch voor, hoe ver ik my met Karel had
Ja zelf zocht hy my te perfuadceren tot het houden van
myn Woord;

Maar 'k zal my voortaan wel van hem wachten: want ik
weet van de moord.

ANGELIKA.

Ach! hoe zal Karel, als hy 't hoord, zich daar in quellen!

KONRADYN.

Te byster! hy zal zich, als een oud spinnewiel, ontstellen,
En schreijen van twalef uren tot de middag van harts-
zeer en verdriet.

AN-

ANGELIKA.

Maar, Papa....

KONRADYN.

Maar, Mama. gy zult doen, het geen ik u hiet.
Wat brufftme die kleuters! zy willen noch al meê raison-
neeren! (kaerel, prefereren

Daar ze een wildzangend Saletrekeltje, voor een braaf
'k Heb, den Hemel zy gedankt, wat meer experientie in
diergelyk geval;

En 'k verzekeer u dat zulk een Pluimstryker my niet by 't
linkerbeen krygenzal.

ANGELIKA.

Ik weet niet, dat'er iets op Karel valt te zeggen.

KONRADYN.

(gen:

Niets te zeggen? ik zou u dat wel anders uit kunnen leg-
Is 't eerlyk, dat hy zich nu verloofd aan d'een, en morgen

ANGELIKA.

(weer aan d'aâr?

Wie zeid, dat hy zulks doet?

KONRADYN.

Hy zelf; en 't is ook waar.

Daarenboven durft hy noch wel zeggen, dat hy het doetje
Niet neemt om haar perfoon, maar om haar geld en

ANGELIKA.

(goedje.

Zou hy zulks zeggen? hy, die my zo vaak, Papa....

KONRADYN.

O! dat zyn maar sprookjes van 't roodkousje. ik zeg u, ja.
Ik weet, dat hy met ons lacht: maar ik wil hem zweeren,
Dat ik hem dat lachchen in 't kort wel zal verleeren,
Hy meent ons te hebben: maar 't zal buiten zyn giffing
gaan, maak ik staat:

Want gy zult morgen met Ergastus voor de Roodeur
gaan, 't gaat, hoe't gaat. (gegeeven

Tot dien einde heb ik aan onze Pieter al een bankbriefje
Van tienduizend pond, dat op myn Kaffiers rekening zal
worden afgeschreeven; (zen tyd?

Wat dunkt, u kan zulk een huwlyksduit niet gaan, by de-
Kom, ga dan heen, en maak, dat gy my gehoorzaam zyt.

AN-

ANGELIKA, *in't weggaan.*
Ach! Hemel!

TWEDE TOONEEL.

KONRADYN, *alleen.* (brooken.
Ziezo! ze begint te luilteren: dat styfkopje schynt ge-
Nu wenschte ik wel eens te hooren, of Ergastus de
Notaris al heeft besproken,
Daar is hy. maar hy schynt heel opgetogen in den geest.

DARDE TOONEEL.

KONRADYN, ERGASTUS.

KONRADYN.

Hoe dus, myn Schoonzoon! hoe mymerje zo? hoe
staat gy zo bedeeft?

ERGASTUS.

'k Beken, ik was daar in gedachten opgetoogen.

KONRADYN.

Hoe dat?

ERGASTUS.

'k Heb by my zelf, daar eens uw voorstel overwogen,
Aangaanden 't huw'lyk: 'k vind my daar iets in belaân,
Hebt ge u daar zedert wel wat nader op beraân?

KONRADYN. (voordeezen.

Wel neen ik; ik ben noch in die zelfde gedachten, als

ERGASTUS.

Ik weet het niet, myn Heer: het kon wel mooglyk weezen,
Dat u de Vrindschap had, ter gunst van my, misleid:
En, als ik spreken zal in openhartigheid,
Ik zie omtrent die zaak veel hinderpaalen leggen.

KONRADYN.

Wel, wat meent gy daar mée?

ERGASTUS.

Voor my, 'k wil daar meê zeggen,
Dat ik veel veiliger zou doen, zo ik 't Akoort...

Gy weet wel, wat ik meen, slechts sijnoorde in zyn ge-
boort.

KON-

KONRADYN.

En om wat reden toch?

ERGASTUS.

O! daar zyn duizend reden,
Die my, in wederwil van myn genegendheden,
Hier toe verplichten: want voor eerst, zo stel ik vast,
Dat ik Angelika zal strekken tot een last:
Dewyl zy Karel in het hart reeds heeft verkooren:
Ook zou 'k myn Vrind, in zyn geluk, niet gaeren stooren.

KONRADYN.

O! tut! tut! is'er anders geen zwarigheid, als dat!
Wat wil hy doen! hy heeft geen schriftelyke belofte van
haar gehad. (te stuuren,
'k Meende u in d'aanstaande week voor de Rôodeur eerst
Maar nu zullen wy daar morgen gaan, de klokke elf

ERGASTUS. (uuren.

Ik bid, zo haastig niet; want denk eens, welk een smart,
Wat zielsverdriet haar zal doorpynigen het hart!

KONRADYN. (door leeren,

Wisje, wasje, ik lach daar mée; 'k zal myn Dochter daar
Wat een Vader is, en hoe zy die verplicht is te eeren.

ERGASTUS.

O! dat dikteert Natuur, de Billikheid en Rêen.

KONRADYN.

Ik zal eens zien, of zy zich zal kanten tegens't geen,
Dat ik alreeds zo vast by me zelf heb voorgenomen.

ERGASTUS.

O! zy zal zulks niet doen.

KONRADYN.

't Moest ook zo ver niet komen.

Ik ben, die ik ben, ik zou geen kind toegeeven in zulk ge-
val;

Want ik weet best, wat voor haar het oorbaarst wezen

ERGASTUS. (zal.

Wel deeglyk weet gy dat.

KONRADYN.

Zou 'k haar aan Karel geeven?

Aan

Aan zulk een Lasteraar! dat deed ik niet om 't leven.

ERGASTUS.

Elk weet, dat gy daar veel te genereus toezyt.

KONRADYN.

Zou'k zo een jong Ydeltuitje, dat in't eerst is van haar tyd,
Zo blindelings aan haar eigen malligheden overlaaten?
Zie daar, ik zal 't niet doen, al kon zy, als brugman, praa-

ERGASTUS. (ten.

Gy hebt gelyk daar in.

KONRADYN.

Ik zal niet doen, myn Vrind,
Gelyk veel Vaders, die uit averechtse liefde tot een kind,
Zich al te slap in hun gouvernement gedraagen,
Het welk zy zelfs dan daar na te jammerlyk beklagen.

ERGASTUS.

Wat zyn die redenen vol merreg, pit, en zin!
Hoe leerzaam zynze! wat steekt daar al wysheid in!
Indien ik van myn jeugd had moogen profiteeren
Van zulk een Vader... o! voor my, ik wil wel zweeren...

KONRADYN, *grimlachbende.*

Is dat geen dingtaal? he?

ERGASTUS.

't Is wonderlyk en fraay!

KONRADYN.

Die Kleuters zien altemets een uil aan voor een papegaai.
Maar ik meen, dat zy met ten eerste aan u wel zal wenen,
(leeren kennen.

Ja, zy zal my noch bedanken als ze u, zo wel als ik, heeft

ERGASTUS.

Dat kon wel mooglyk zyn. maar dit is 't niet alleen,
Dat my weêrhoud. Ai, hoor, gy zyt een Man die reên,
En reedelykheid verstaat, ook van een rein gewiffen,
'k Bid, zeg my eens, zoude ik myn goeije naam niet missen
Indien ik Karel, die my niet als vrindschap doet,
En zo veel gunst bewyft, de schoen trad uit de voet?
Wat weldaan heeft hy my getoont! hoe meenigvuldig!
Ja, ik ben d'eer van u te kennen aan hem schuldig,

En

En dat geluk ruilde ik met sceptorstaf, noch kroon.
Wat zou de waereld daar van zeggen, zo 'k, tot loon
Van al de dienften, die ik van hem heb genooten,
Zyn heil, zyn welvaart en geluk omverging stooten?

KONRADYN.

Ho! ho! men ziet diergelyke dingen zo veel geschiên.
Je bent wat naauw gezet; maar ik kan daar zulke onrecht-
vaardigheid niet in zien.

ERGASTUS.

't Is waar, 't staat ieder vry te passen op zyn voordeel:
Maar alle menschen zyn verschillend in hun oordeel,
En ieder een is niet zo redelyk, als gy.
En d'eer, myn Heer, o! dat 's een kostlyk pand by my;
'k Zou die om al het goed des waerelds, niet verliezen.
Derhalven wenschte ik wel een veil'ge weg te kiezen,
Waar langs ik uw concept opvolgen kon; want ziet,
Den ganschen Aardboom, Heer, is my zo waardig niet,
Als d'eer uws byzins: ja, ik zou veel liever sterven,
Als dat geluk, om zulk een zaak, te moeten derven.

KONRADYN, *ter zyde.*

„Ja wel! hy parft my de traanen uit d'oogen, met geweld.
Zo wyft gy dan 't huwlyk van de hand, dat ik voor heb
ERGASTUS. (gestelt?

Met hart en ziel zou 'k graag aan uwe Dochter trouwen,
Zo 'k niet door d'opspraak van Quaaklappers wierd
weerhouwen.

Maar laten wy ons eens ter deeg beraân, en zien,
Of 't beter kan door d'eene, of d'andre glimp geschiên.

KONRADYN.

Fiat, ik wou, dat gy maar wat had verzonnen.

ERGASTUS.

Men zou 't myns oordeels, wel zo wat bewimplen
kunnen.

KONRADYN.

En waar mée?

ERGASTUS.

Had Karel, voor hy my hier heeft in Huis gebragt,
Ook

Ook na het Huw'lyk van uw Dochter al getracht?

KONRADYN. (leggen.)

Neen, lang daar na begon hy het daar eerst op toe te

ERGASTUS.

Wel aan, 'k zal my dan wel verschoonen, met te zeggen,
Dat ik al was verloofd, eer hy daar eens na stond.

KONRADYN. (vond!)

Dat hebt gy admirabel wel bedacht! dat is een goeije

ERGASTUS. (nen,

Zacht, ik bedenk my weer. Dat zou my niet verschoo-

Te meer, wyl ik daar van bewys noch blyk kan toonen.

Wat heb ik? en waar m'c maak ik myn zeggen waar?

Zou 'k niet bekaait staan, als een vuile Logenaar?

Des, eer wy verder gaan, zo dient'er iets verzounen,

Waar door we ons zeggen net en klaar bezeug'len kon-

nen. KONRADYN. (temaal

Stuurt ze na my, die 't niet gelooven willen; ik zal 't al-

Bewaarheden en het staande houden, als een paal.

ERGASTUS.

Wel nu, dat lykt'er na, dat steunt op goeije gronden.

KONRADYN.

Ja, heb ik dat niet fiks?

ERGASTUS.

't Is konstig uitgevonden.

KONRADYN.

Is dat niet taamlyk prompt?

ERGASTUS.

Wel, zeker! ik beken 't.

'k Zag niemand ooit in zyn advyzen zo present. (ren!

Vier zulke koppen in een Raad... O! 'k wil wel zwee-

Dat daar een Koning m'c de Waereld zou regeeren.

KONRADYN.

Ho, ho, dat gaat te ver.

ERGASTUS.

Neen, waarelyk, 't is fyn.

Hoewel veel menschen, die wat muggczifig zyn,

Wis zouden zeggen, dat we elkanderen verstonden.

En

En die bewimpeling slechts hadden uitgevonden.

KONRADYN.

Wat staat ons dan te doen?

ERGASTUS.

Wel, hoor dan eens; 't sekreet

Bestaat alleen hier in, gelyk gy zelf wel weet,

Dat wy de zaak niet slechts bevestigen met zeggen,

Maar dat ge een autentiek bewys haar voor kunt leggen,

Waar door gy toonde, dat wy 't reeds een ruime tyd

Zyn eens geweest: zelfs eer haar Karel heeft gevryd.

KONRADYN.

Wel nu, dat 's goed.

ERGASTUS.

Zo 'k maakte een Briefje... ei, ik wil zeggen,

Een van die Briefjes... O! hoe 's dat best uit te leggen?

Genomen, 'k schryf zo iets, waar by 'k me aan u verbind

Voor drie, vier duizend pond, indien ik met uw Kind

Kom in een week, vyf, zes, niet wettelyk te trouwen.

KONRADYN.

Dat 's een Kontrakt Penaal, daar zou ik het voor houwen.

ERGASTUS.

Ha! een Kontrakt Penaal, ik kon de naam niet recht.

Nu 't zy dan een Kontrakt Penaal, gelyk gy zegt:

En 'k schreef u eens zulk een kontrakt, dat ik dateerde

Juist op die tyd, toen ik, quansuis, my oblisjeerde;

Wat dunkt u, had dat niet wat beter blyk en schyn?

KONRADYN.

(den zyn

Voorzeker, maar ik moest aan myn kant ook verbon-

Voor vier duizend pond, zo ik u myn Dochter niet quam

ERGASTUS.

(te geeven.

Dat 's klaar, van uw kant moet zulks mede zyn geschree-

ven,

Voor my, 'k dacht daar niet om; ten andren, ik beken,

Dat ik de schranderste in die dingen geensins ben.

KONRADYN.

Ik acht zulks aan bey kanten noodzaakelyk te weezen;

D

Want

Want die verbintenis van vierduizend pond zal elk de
Mond stoppen, die't komt te leezen;
Inzonderheid, wanneer ze zien dat het is gedateert
Lang voor de tyd, dat Karel by myn Dochter heeft ver-
ERGASTUS. (keert.
Dat spreekt van zelfs, Myn Heer.

VIERDE TOONEEL.

KONRADYN, ERGASTUS, PIETER RECHTUIT.

PIETER RECHTUIT, *ter zyde.*

Ik heb de Kaerel niet gevonden
Daar my myn Meester na toe heeft gezonden. (weer?
Maar hoe, wat 's dit? Zie 'k daar die Flikfloijer niet
Hy moet wel wonderlyke dingen te verrichten hebben
met myn Heer.

KONRADYN, *tegens Ergastus.*

'k Meen, dat myn Dochter zelfs't huwlyk aan Karel haast
af zal zeggen,
Als zy ziet, dat'er zulke bondige kontrakten tuffen ons
ERGASTUS. (leggen.

Ontwyffelbaar.

PIETER RECHTUIT, *ter zyden.*

Ha! docht ik het niet, daar schuilt een slang in't kruid.

KONRADYN. (Karel uit.

Morgen zult gy voor de Roódeur gaan, dan is't liedje met
ERGASTUS. (ken.Dat is heel wel gezeid. maar zacht, men hoort ons sprec-
KONRADYN.

Wat maakt gy daar?

PIETER RECHTUIT.

Ik luister hier wat ge onder u beide hebt besteecken.

KONRADYN.

Wat zeg je, Hangebaft?

PIETER RECHTUIT.

Ja, 'k heb alles gehoord, wat je daar hebt gezeid:
En ik zweer, dat je van een Vleijer om den tuin word
geleid.

ER-

ERGASTUS.

Toon wat respekt, myn Vrind.

PIETER RECHTUIT.

Ik ben u dat niet schuldig.

ERGASTUS.

Gy zyt gelukkig, dat uw Heer is zo geduldig.

PIETER RECHTUIT.

Gy noch veel gelukkiger, dat hy niet eens kan zien,
Wat een eerlyk man is: hy brak u anders hals en bién.

KONRADYN.

Kom, Schobbejak, ik zal u de huid vol stokslaagen geeven.

PIETER RECHTUIT.

Dat kunje doen: maar ik zal niet zwygen, al benamje
my het leeven;

Want ik kan niet zien, dat je zo schandelyk word misleid.

KONRADYN.

Jou Vagebond.

PIETER RECHTUIT.

Kanje niet zien, dat hy je zo wat Vleid
En de honing om den mond smeert, om je te bedriegen?
O! zo je waart als ik, je liet je zo licht inslaap niet wiegen.

KONRADYN, *dreigende.*

Ik zal jou wiegen, Schurk.

ERGASTUS, *Konradyn weerhoudende.*

Onstel u om geen knecht.

Gaan wy maar aanstonds doen, het geen gy hebt gezegt.

KONRADYN.

Fiat. Je bent gelukkig, dat ik door dien goeijen Heer word
weêrhouden:

'k Meen, dat het anders je beurt zou zyn, dat ik je wak-
ker af zou touwen.

VYFDE TOONEEL.

PIETER RECHTUIT, *alleen.*

Al wat ik zeg, of doe, ik schuur de Moriaan.
'k Vrees dat het hem zal, als Ezopus Raaf, vergaan,
Die, van de schrandre Vos ten hemel toe gepreezen,

D 2

Zich

Zich zelf inbeeldende, 't zoetzingenst dier te weezen,
De kaas, al krassende, liet vallen uit zyn mond;
Waar door hy, uitgejouwt van al 't gedierte in 't rond,
Gelyk een poelsnep, nabeneden stond te kyken: (ken.
Terwyl de vleijer, met den beuit, langs 't veld ging stry-

Z E S D E T O O N E E L.

KAREL PIETER RECHTUIT.

KAREL, *Pieter Rechtnit niet ziende.*

Ik ben nieuwsgierig om te hooren van myn Vrind,
Of my Angelika misleid, of recht bemind.
Hy heeft aan my beloofd, de zaak eens te onderzoeken.
Pieter Rechtnit ziende,

Waar is Ergastus?

PIETER RECHTUIT.

Die, die meugje wel vervloeken.

KAREL.

Om welke redenen?

PIETER RECHTUIT.

Gy komt ter goeder uur.

KAREL.

Hoe dat?

PIETER RECHTUIT.

Daar istuffen Konradyn en Ergastus geen kleine pot te
KAREL. (vuur.

Hoe! welk een pot?

PIETER RECHTUIT.

Heb ik je niet wel gezeid, dat hy is, gelyk de katfen,
Die voor likken en achter kratfen?

KAREL.

Voor my, 'k versta u niet.

PIETER RECHTUIT.

Verstaat gy 't niet, ik wel.

En ik zeg, dat myn Meester met je goeije Vrind, Ergast u
een spel (ken.

Te saam berokkenen, waar in gy dubbelt beest zult raa-
KAREL.

Wat zegt gy, Pieter!

PIE-

PIETER RECHTUIT.

Dat zy saamen zullen maaken,
Dat gy aan onze Dochter inder eeuwigheid niet trouwt.

KAREL.

Wat hoor ik!

PIETER RECHTUIT.

Dat ze morgen met een ander voor de Rodeur
zal gaan, naar myn onthoud.

KAREL.

Ach! Hemel!

PIETER RECHTUIT.

Ik heb met kracht een stok in 't wiel zoeken te steeken;
Maar die Flikflooijer heeft hem binnen, en dien aanslag is
niet te breeken.

KAREL.

Zou ik zo trouwloos zyn door Konradyn misleid?

PIETER RECHTUIT.

Ik meen, dat ik dien Pluimstryker de waarheid heb gezeid,
En myn Meester getoont, hoe hy zich knollen voor ci-
troenen laat verkoopen;

Maar 't is, of je met de kop tegens een paal wilt loopen.

Z E V E N D E T O O N E E L.

KAREL, ERGASTUS, PIETER RECHTUIT.

ERGASTUS, *houdende een papier in de hand.*

Nu heb ik 't na myn wensch; en 't werk leid in sement,
Het kan niet qualyk gaan, hoe 't spel zich keert, of
wend. (den.

Maar daar's myn Quelgeest weer: laat ik dien Bulbak my-
PIETER RECHTUIT.

Daar is hy. Loop niet: hier is je post; wyk niet ter zyden.
Hier's nu dien goeijen Heer zelf. Ik heb hem al gezeid,
Hoe sinisterlyk hy van jou om den tuin word geleid;
Dat ik alles heb gehoort wat je met myn Meester hebt ge-

KAREL.

(sprooken.

'k Word, onder vrindschaps schyn, dan zo na 't hart ge-
stookten!

D 3

ER-

ERGASTUS, *begint te lachchen.*
Ha, ha, ha, ha.

KAREL.
Terwyl ik my op u verlaat,
Zo hoor ik; dat ge my zo trouweloos verraad,
Dat gy met Konradyn zoekt middlen uit te vinden,
Om zyne Dochter aan een ander te verbinden.

PIETER RECHTUIT.
Ja, dat is de waarheid, wat meer is, ik heb verstaan,
Dat onze Dochter morgen dien dag al voor de Roodcur
zal gaan.

ERGASTUS, *lachchende.*
Ha, ha, ha, ha, ha.

KAREL.
Hoe! gy lacht, en zoekt de zaak in 't boert te draijen,
Maar denk, een eerlyk man laat zich zo licht niet paaijen:

ERGASTUS.
Ja wel, 'k moet lachchen; wyl 'k my niet bedwingen kan;
Ha, ha, ha, ha, ha, ha. is 't mooglyk, dat een man,
Die zo doorzigtig is in alle soort van zaaken,
In zulke eenvoudigheid zich zo wat wys laat maaken?
Ha, ha, ha, ha, ha, ha, wel, waarlyk ik beken,
Dat ik zelf twyffel, of ik droom, of wakker ben.

KAREL.
Gy poogt u zelve te rechtvaardigen hier mede....

ERGASTUS.
Ja, goed, rechtvaardigen: 'k verklaar, met dieren eede,
Dat ik niet weet hoe hier dat woord eens komt te pas:
Rechtvaardigen... zeg, hoe bedenkt gy dat zo ras?

PIETER RECHTUIT.
Docht ik het niet, dat hy hem wel weer zou beleezen.

KAREL.
Zeg my dan, hoe het is.

ERGASTUS.
Dat kan hier zo niet weezen,
Dewyl 't een zaak is, die ik juist voor ieder een
Niet wil ontdekken... ei, gy weet wel wat ik meen,
Die

Die goede Vrind zal wel een weinig vryheid geeven:
Hy weet wel, hoe men in de Waereld hoort te leeven.
PIETER RECHTUIT.

O! 'k heb met je dingen niet te doen, die bedroogen wil
zyn, die mag.
Kook het zo je 't eeten wilt, ik wenschje goeijen dag.

A C H T S T E T O O N E E L.

ERGASTUS, KAREL.

ERGASTUS.
Biegt eens recht op: wy zyn nu onder twee paar oogen:
Wat dunkt u, dacht gy niet, dat ik u had bedroogen?
KAREL.

Zou ik niet? daar my het door een kaerel word gezeid,
Die 't zelf houd staanden in uw tegenwoordigheid?

ERGASTUS.
Duld, dat ik u dan ook eens mag de metten leezen.
Hoe! zal een man, als gy, zo lichtgeloovig weezen,
Dat hy zich blindelings, op d'ydle beuzelpraat
Van d'een, of d'andre Gek zo verre oprokk'nen laat?
Waarom 't niet onderzocht, eer gy daar zo lichtvaardig
Van oordeelt, of was ik die moeite niet eens waardig?

KAREL.
Maar denk...

ERGASTUS.
Maar denk, dat ik een eerlyk man ben, en
Dat ik geen mensch ook in de wyde Waereld ken,
Die my het tegendeel ooit zal bewyzen konnen.
O! 't is een laster, Heer, door Haat en Nyd verzonnen.

KAREL.
'k Heb ook daar over by my zelf gemurmureert.
ERGASTUS.

In tegendeel, ik heb gedaan 't geen gy begeert.
KAREL.

Hoe dat?
ERGASTUS.
Dat 's raar! hy schynt daar van niets meer te weeten!

Nu zie 'k, dat luiden van verstand licht iets vergeeten.
Hebt gy my niet verzocht, dat ik zou onderstaan
Of u Angelika . . . is u dat zo ontgaan?

KAREL.

Gansch niet.

ERGASTUS.

Wel nu, ik ging daar op de Vader spreken :
'k Verbeelde hem, hoe teer ge in liefde waard ontsteeken,
En hoe die hartstocht was gegrond op trouw en deuchd.
O! d'oude goede man! wat was hem dit een vreuchd!
'k Had 't van myn Schoonzoon niet gedacht, zei hy,
'k wil hoopen,
Dat dit haar huwlyksband noch vaster toe zal knoopen.
Daar op antwoorde ik weer, doch wat bewimpelt, dat
Ik zulk gevoelen van zyn Dochter geensins had;
Toen scheen hy iets geraakt. Ik wed, al waar't om't leven,
Riep hy: ik zal u daar een klare proef van geeven,
Al was 't noch dezen dag, 'k zal haar quansuis gebiën
Dat zy in eeuwigheid die Vent niet weer zal zien;
Dewyl ik haar meen aan een ander uit te trouwen.
Kom wed, zei hy, ik zal daar duizend pond op houwen,
En die verliezen, zo ze aanvaard eens anders trouw.
'k Hielt my, quansuis, of ik daar tegens wedden wou:
Gy kunt wel denken om wat reën; gy kent zyn yver.
Hoe meer ik daar aan scheen te twyffelen, hoe styver
Hy aandrong, om my te verzekeren daar van.
Kortom, wy; raakten 't eens; en d'oude goede man
Zal zich nu houden, of hy was op u gebeeten,
Hy heeft zyn Dochter reeds geboën, u te vergeeten:
Wyl hy haar aan een man, uit een hoogaadlyk huis
En rykelyk gegoed uittrouwen zal quansuis.
Hier door meent hy ons onweersprecklyk te doen bly-
ken,
Dat haare liefde niet voor d'uwe hoeft te wyken.

KAREL.

Is't mooglyk! gy hebt my op 't hoogst hier door verplicht.

ER-

ERGASTUS.

Nu ziet ge, dat men niet oordeelen moet zo licht. (ste,
Die oude Mym'raar van een Knecht quam juist op't laat-
Licht hoorde hy toen iets, 't geen hy nu duid ten kwaad-
Dewyl hy van 't begin daar niet is by geweest. (ste;
Ook is 't, gelyk gy weet, een Gek, en arm van geest.

KAREL.

't Is waar, ik heb de zaak in zyn omstandigheden . . .

ERGASTUS.

'k Moest ondertuffchen met die huik te kerk gaan. Reden
En billikheid vereischte eerst t' onderzoek daar van.
Maar hoor, gy zyt een vroom, oprecht en eerlyk man,
Rond, ongeveinst, daar by een vyand van de loogen:
Maar neem dit voor een les, wilt gy niet zyn bedroogen,
Dat ge ieders hart niet acht, gelyk het u, te zyn:
Gy hebt veel vrinden; maar gy hebt'er veel in schyn,
Die u, al vlejende, zien door het hart te slooten.
Ook vind ik, onder't ruigt van al de huisgenooten,
Geen slimmer, als die van de vrouwelyke seks.

KAREL.

Zou 'k me op Katryn dan niet vertrouwen? zou die Heks..

ERGASTUS.

O! ik noem niemand; 'k zeg dit slechts, om zekre reden.
Zo gy Angelika, in haar genegendheden,
Meê wilt beproeven, en ons voorstel aprobeert,
Moet gy niets zeggen: want dan waaren wy verkeert.

KAREL.

Gansch niet.

ERGASTUS.

'k Moest u daar van het minst niet openbaaren,
Zei d'oude man; maar wie kan brood voor vrinden

KAREL.

(spaaren?)

Gy zyt myn beste Vrind, die 'k in de Waereld ken.

ERGASTUS.

Daar is Katryn: zy weet, dat ik hier by u ben,
't Is zulk een slimme feeks! laat ons haar maar ontvlieden,
Zy komt niet anders, als om ons hier te verspieden.

D 5

NE-

DE DOORSLEEPEN
NEGENDE TOONEEL.

KAREL, ERGASTUS, KATRYN.

KATRYN. (derrecht,
Ho! myn Heer, vind ik je hier? heeft Ergastus u al on-
Wat hier is omgegaan?

KAREL.

Hy heeft my niets gezegt.

KATRYN.

Heeft hy u niets gezegt? dan zel ik je wat zeggen:
Je meugt je zinnen wel voortaan op een ander leggen;
Want Angelika, scheid'er glad uit.

KAREL.

Glad uit, zegt gy, Katryn?

KATRYN.

Ja, zy is met een ander al de bruid.

ERGASTUS.

Is't nu niet als ik zeg?

KATRYN.

Je schynt'er meê te gekken;
Maar deze goeije Heer, zel my zelfs tot getuigen strek-
Want hy, hy is het zelf.... (ken,

ERGASTUS.

Ja, 'k ben het zelf, myn Kind;
Maar niettemin blyft hy van my die zelfde Vrind:
Gelyk hy was voorheen.

KATRYN.

'k Beken, het is groothartig,
Want zulke tydings vallen voor de minnaars anders al
vry wat smartig.

KAREL.

Neen, ik ben heel ontfelt.

ERGASTUS, *nemende Karel by de hand.*

Zy wil wat zyn gezeid.

Dag, Kaatje, myn maatje, myn poezele meid.

TIEN-

V L E I J E R. 59
TIENDE TOONEEL.

KATRYN, *alleen.*

Hoe droes! heb ik het hier! is't meuglyk! zou 'k ook
droomen! (men!

Och! wie weet, hoe vremd dit, myn Juffer voor zal koo-
Daar is zy: ik geloof, dat zy geen kleintje ontfelt zal zyn.

ELFDE TOONEEL.

ANGELIKA, KATRYN,

ANGELIKA.

Heb ik daar Karel niet by u gehoort, Katryn?
KATRYN.

Ja, Juffrouw, hy gaat zo van my af, maar ik kan verklaren,
Dat ik nooit gedacht had, dat'er zulke menschen in de
Waereld waaren.

ANGELIKA.

Helaas! myn Vader heeft my al gewaarschouwt, dat
d'Ontrouwe zich ook aan een aar verbonden had.

KATRYN.

Heeft die Verrader zulke kneepen in zyn gat; dan ben ik
niet verwondert,

Dat hy hem hielt zo koel, zo preuts, zo afgezondert.

ANGELIKA.

'k Zal my wel wachten, dat ik verder word misleid.
Maar 'k bid u, zeg my eens, wat heeft hy u gezeid?
Hoe hielt hy zich by u?

KATRYN.

Wat zel ik daar van zeggen,
Puur, als een hen, die zyn eijeren buiten? nest gaat leggen.
Hy stond hier by Ergastus, en scheen anders wel te pas.

ANGELIKA.

Wel, zeigy niemendal?

KATRYN.

Wel ja, ik zei, dat je Vader verandert was;
Maar zy liepen grimlachchend weg.

ANGELIKA.

Ha! die Verrader,
Ach!

Ach! had ik opgevolgt de raad van mynen Vader!

KATRYN.

Ja wel, ik weet niet wat ik daar van zeggen zal.

ANGELIKA.

Ach! wat 's de Waereld boos!

KATRYN.

Dat 's waar, maar waarom zyn we zo mal,
Dat we ons door de kaerels zo licht in slaap laten wie-
gen?

't Is of ons Natuur gemaakt heeft om bedroogen te wor-
den, en haar, om te bedriegen.

ANGELIKA.

't Zyn Monsterdieren.

KATRYN.

Nu, zo haastig niet, Juffrouw.

Daar zyn van die lieve kleine Monstertjes, daar men zo
schuw niet voor wezen zou.

ANGELIKA.

'k Ga in myn kamer; wyl'k op één plaats niet kan duuren.

TWAALFDE TOONEEL.

KATRYN, *alleen.*

Ja wel, wat werkt de Liefde al wonderlyke kuuren!
Dan dryftze ons hier, dan daar. Wat baartze al wee, en
ach!

Zeis, als de koorts, die ons komt om den andren dag,

Of op een zekren tyd verkoelen, of verwarmen.

Nu wilze krabben, en dan wederom omarmen.

Einde van het Derde Bedryf.

VIERDE BEDRYF

EERSTE TOONEEL.

ANGELIKA, KATRYN.

ANGELIKA.

Nee, spreek my daar niet van, want myn besluit is daar.

KATRYN.

Nu, Juffrouw, Juffrouw....

ANGELIKA.

'k Denk niet meer aan dien Verraar.

KATRYN.

O! zo je niet aan hem docht, zouje zo quaad niet weezen.
Maar, naar ik zien kan, zelje noch zo licht niet geneezen.
Ook zel alles wel gaan; want het is maar een kunsje rech-
tevoort,

Dat een Vryer om kortswyl zyn Vryster eens verstoort.
De liefde past de jalouzy alzo wel, als het malen:
En als 't altyd voor de wind ging zou het vryen verdrietig

ANGELIKA.

(vallen.)

Ik meen te doen, het geen myn Vader my gebied:

Ik zal gaan trouwen met Ergastus.

KATRYN.

Gy zult niet.

ANGELIKA.

'k Zal waarlyk.

KATRYN.

Ho! ho! gy zult wel anders spreken:
Inzonderheid als Karel weêr om vergiffenis komt since-

ANGELIKA.

(ken.)

Dat is 't, daar ik op doel! 'k wil hem doen zien, Katryn,

Dat my 't niet scheeld, of hy wil trouw, of trouwloos zyn.

'k Weet, dat dit huwlyk met Ergastus hem zal spyten.

Dat hy dan kome, om my myn ontrouw te verwyten:

Ik zweer, dat ik hem zal bejeeg'nen in dien staat:

Ik zal hem aanzien, met een koel en fier gelaat.

Ga zeg, dat ik hem reeds heb uit myn hart gedreeven,

Dat

Dat gy my vrolyker, als ooit voorheen, ziet leeven;
Wat meer is, zeg dat ik zyn Medeminnaar trouw.

KATRYN.

Zo wilje dan hebben, dat ik daarom liegen zou?

ANGELIKA.

Helaas!

TWEDE TOONEEL.

ERGASTUS, KONRADYN, ANGELIKA,
KATRYN.

ERGASTUS.

Neen, 'k zeg als noch, ik zou veel liever sterven,
Eer ik uw Dochter zou het wit haars wensch doen derven.
'k Ben meer, als gy wel denkt, daar een doodvyand van;
Daar is zo iets, het welk ik niet verwinnen kan:
Dat is, dat ik my zelf, 't zy in wat foort van zaaken,
Ten kosten van een aar, niet kan gelukkig maaken.

KONRADYN, *tegens zyn Dochter.*

Dat's edelmoedig! dat is deuchdlyk! hoort gy 't wel?

ANGELIKA.

Papa....

ERGASTUS.

Vergeef het my; 'k zag u niet, Mad'moisel.

KONRADYN, *tegens zyn Dochter stil.*

Kund gy van iemand meer welleevendheid verwachten?

ERGASTUS, *tegens Konradyn.*

'k Ben bly, dat zy, op die matery, myn gedachten
Gehoort heeft; want ik zeg, als noch, dat ik beken,
Dat ik haar huwelyk in 't minst niet waardig ben.

KONRADYN.

Nu, nu, ik bid, laat toch die komplimenten vaaren.

ERGASTUS.

Indien ik anders sprak, zou ik de waarheid sparen.
Ik weet, dat Karel veel verdiensten heeft, dat zy
Hem op het hoogst waardeert; ja, zelfs bemind daar by.

ANGELIKA.

Hoe ik, myn Heer? gy hebt u zelfs daar in bedrogen:

Ik

Ik haat hem; 'k wil hem niet aanschouwen voor myn oo-

ERGASTUS. (gen.)

'k Bid, dat gy 't my vergeeft, 'k zie, dat, in deze tyd,

De meeste Dames zo niet zyn, gelyk gy zyt.

Daar zyn 'er meer, Mevrouw, wiens hart dat hy geraakt

ANGELIKA. (heeft. . .)

't Is waar, ik weet, dat hy al veel konquest gemaakt heeft.

ERGASTUS.

Meer als gy denkt. maar 'k acht hem 't waardig: hy 's myn

ANGELIKA. (Vriend.)

Hy, die het meest bemind wil wezen, die verdient

Zulks t'allerminst te zyn.

ERGASTUS.

Dat's sententius gesproken!

Franciskus Heeremans zelfs na de kroon geitooken!

Hy, die het meest bemind wil wezen, die verdient

Zulks t'allerminst te zyn! hoord gy dat wel, myn Vriend?

KONRADYN.

O! 'k heb 't u wel gezeid, zy heeft verstand en oordeel.

ERGASTUS. (deel.)

Maar zulk een Vader ook te hebben, dat 's groot voor-

KONRADYN. (leert.)

Wel ja, zy heeft in haar tyd al een weinigje van my ge-

ERGASTUS.

Enfyn, Mejuffer, 'k bid dat gy my ekskuzeert.

Dat ik myn meening durf, zo stout te kennen geeven.

Ik wensch niet meer, als u te zien gelukkig leeven,

Ik benzo niet, als ik wel zie dat andre zyn,

Ik heb geen deuchd, als dat ik ben, het geen ik schyn,

Dat's openhartig, rond, niet koel, noch stuurs, maar teeder;

Want die me iets estimeert, bemin ik lichtlyk weder.

Daar by leef ik ook by my zelfs vry wat bepaalt.

KATRYN, *ter zyde.* (haalt.)

Die slimme Treiter! ik weet niet hoe, hy 't by malkander

ERGASTUS.

Zo ik wou zeggen, dat ik zonder jalouzy ben, (ken:

Zou 'k jokken; wyl 'k my daar niet te eenemaal van vry;

Want

Want, by exempel ; gy verbond u , door detrouw ,
Aan d'een, of d'ander: 'k meen, dat my zulks smerten zou.
'k Ben anders niet gewent , 't zy haat , of nyd , te draagen.
Maar van 't eerste oogenblik , dat u myn oogen zaagen ,
Voelde ik terstond iets in myn hert , het welk daar stil
Zich meester maakte van myn neiging , keur en wil.

KONRADYN, *tegens Angelika.*

Kunt gy dat niet verstaan?

ERGASTUS.

Hoe 't verder af zal loopen ,
Is me onbekent : doch 'k wil , van u wentwegen , hoopen ;
Zo een van beide toch rampzalig leeven moet ,
Dat ik den alsem van de min smaak , en gy 't zoekt.

KONRADYN.

Ha ! myn oprechte getrouwe Knaap , kom , laat ik u om-
armen.

Tegens Angelika. (farken?)

Wat dunkt u ? zou een steene hart zich daar over niet ont-
ANGELIKA.

'k Beken , dat Karel niet van die oprechtigheid . . .

KONRADYN.

O Karel is een Schurk , die u en my misleid.

ERGASTUS.

Och ! spreek zo niet van hem : 'k mag 't van myn Vrind
niet hooren. (ren ,

Men moet , het geen ons komt , door haat en nyd , ter oo-
Juist niet zo blindelings gelooven. 'k Denk , dat gy
Gehoort hebt . . . maar ik laat dat daar , 'k geloof , dat hy ,
U in zyn hart bemind.

ANGELIKA.

Waar uit kunt gy dat weeten ?

Of zeyd hy 't zelfs ?

ERGASTUS.

Gansch niet : maar 't moest een eervergeeten
Quaadaardig mensch zyn , die u met een valsche schyn . . .

KATRYN.

Maar gy , die altyd zo betuigt zyn Vrind te zyn ,

Waar-

Waarom hebt gy zo lang gewacht , met u te verklaaren ?
Of dorst gy niet , om dat hy en onze Juffer noch goeije
vrinden waaren ?

ERGASTUS.

Wel , Kaatje , Kaatje ! hoe zyt gy toch zo versteurt ?

KONRADYN.

Zwyg , gy Impertinente , gy spreekt hier voor uw beurt.

ERGASTUS.

Ei , laat haar maar begaan : 't verstrekt slechts tot een praatje :
Zy meent het niet zo quaad . zeg , is het zo niet , Kaatje ?
Gy zyt een Meisje , die de Waereld kent en ziet.

KATRYN.

(niet.

't Is waar , ik ken de Waereld ; maar de Waereld kent u

ERGASTUS.

Ha , ha , ha , ha . ik bid u hoor , hoe prompt en vaardig !
O ! zulk een quinkslag is voor my een daalder waardig .
Ik heb 't zo geestig van een Dienstbood nooit gehoord.

KONRADYN.

(woord.

Dat 's wel , maar het past niet dat een Meid hier voert het

KATRYN.

(deel.

Ik zeg de waarheid , en ik spreek tot me Juffrouws voor-

ERGASTUS.

Zy weet wel , wat ze zeyd : zy heeft verstand en oordeel ,
Daar by zo iets , het welk ik noem trouwhartigheid .
O ! gy kunt u gerust verlaaten op die Meid.

KONRADYN.

Dat zy zo . 't Is my lief , Kind , dat gy in uw Vaders senti-
ment zyt gekomen ,

Te meer dewyl je hart met Karel zo in was genomen .
Ik hoop , dat je me daar na noch wel meer bedanken zult .
Maar daar komt die Bedrieger , die je met een praatje de
kap zo heeft gevult. (gen:

Ik verzoek , dat je my alleen met hem eens om laat sprin-
Ik verzeker u , dat ik een ander liedje met hem zal zingen.

ERGASTUS.

'k Moet uit nieuwsgierigheid , eens hooren , wat hy zeyd.

E

DER.

DE DOORSLEEPEN
DER DE TOONEEL.

KONRADYN, ERGASTUS, KAREL.

KAREL.

Ik ben verplicht, myn Heer, voor uw genegenheid.

KONRADYN.

Wat zegje?

KAREL.

Ik zeg, myn Heer, dat ik het al myn leeven
Erkennen zal, dat gy hebt uwe stem gegeven
Omtrent Angelika...

KONRADYN.

Wat, wat, wat rammelje al?

ERGASTUS.

Zo haastig niet, myn Heer.

KONRADYN.

Wel, is de kaerel mal?

ERGASTUS.

Ge ontstelt u al teveel.

KONRADYN.

Gansch niet. Ik wou wel hooren...

ERGASTUS.

O! daar's niet slimmer, als de raazerny en tooren.

KAREL.

Welk een bejegening! 'k sta te eenemaal verstelt.

ERGASTUS.

Gy kreegt wel licht een koorts, door diergelyk geweld.

KONRADYN. (vertellen.)

Ik lach daar meê, die sprookjes moetje voor de kindren
Maar, kom aan, ik zel 't hem dan zeggen, zonder my
eens te ontstellen: (verzocht,

Jy Heerschap, of Monsieur, je word met eerbiedigheid
Dat je je voeten nooit meer over den drempel zet; wyl 't
vleis reeds is verkocht.

KAREL.

Ik sta verbaast, 'k weet niet, wat gy daar meê wilt zeggen.

KONRADYN.

Dat je jou beuling, wyl ze hier niet braad, wel op een
andre rooster meugt leggen. KA-

KAREL.

Ik ken niet denken, Heer...

ERGASTUS.

Myn Heer, dat is geen praat.

'k Ben moeijelyk, dat gy u zo vervoeren laat.

't Is zulk een fraaije zaak, in vriendschap 't zaam te leeven.

KAREL.

Ik weet niet, dat ik iets heb tegens u misdreeven.

KONRADYN.

Weet gy dat niet?

ERGASTUS.

'k Heb dit al tegens u gezeid:

Men moet zo blindelings, 't geen, uit quaadaardigheid
Van d'een, of d'andere gezegt word, niet gelooven.

KAREL.

'k Hou staande dat...

ERGASTUS.

Men zoekt vaak iemands eer te rooven.

KONRADYN, tegens Ergastus.

Hoe, hebt gy niet gezegt...

ERGASTUS.

't Is waar, 'k heb 't u gezegt:

Maar 'k heb, gelyk gy weet, uzelfs ook onderrecht,
Hoe 't meest der Waereld is vol achterklap en loogen,
Dat we ons, op'tzeggen, niet zo vast vertrouwen moogen.

Tegens Karel.

Hy's wat versteurt; maar laat die bui wat overgaan.

Tegens Konradyn.

'k Bid, zwyg nu maar, gy hebt uw dingen wel gedaan.

Tegens Karel.

Laat my begaan ik weet met hem best om te springen.

Tegens Konradyn.

Ei, breek uw hoofd niet meer met zulke beuzelingen,
Een man, als gy, word door die talmery gegrief.

KONRADYN.

Gy hebt gelyk. Myn Heer, gy kunt doen het geen u belieft.
Wat myn Dochter belangt, die is verzeid aan een ander.

E 2

Ver-

Verders zeg ik u bonsjoer, en laat u by malkander.

VIERDE TOONEEL.

KAREL, ERGASTUS.

Wat wil dit zeggen? leg my dit geheim eens uit.

KAREL.

ERGASTUS.

Ik ben zo blind, als gy; 'k vaar in de zelve schuit.
'k Verklaar u, dat ik heel verfelt sta, op die reden.

KAREL.

Hoe! daar gy my zo kort van zyn genegendheden
Noch hebt verzekert... ach! daar zal, naar allen schyn,
Zo iets, dat ik niet weet, tot mynen lasten zyn.

ERGASTUS.

Dit is noch niemendal: ik heb van hem te vooren,
Om uwentwil, al vry wat anders moeten hooren.

KAREL.

Maar wat 's hier d'oorzaak van?

ERGASTUS.

Dat weet ik niet. Na 'k merk,

Aan all' omstandigheên, is 't een deursleeken werk.

Gy moet zo licht u niet op ieder een vertrouwen:

Want gy hebt Vyanden, die u dit papje brouwen.

Maar laat my eens begaan: 'k ben bezig, om daar na

Te vorffchen: 'k zal....

KAREL.

Laat ons gaan na Angelika.

ERGASTUS.

Puik! na Angelika: daar zoud gy welkom weezen.

KAREL.

Hoe? heb ik dan al meê haar ongenaâ te vreezen?

ERGASTUS.

'k Verwonder my, dat gy zo ongevoelig zyt.

Is 't niet genoeg, dat gy dat schandelyk verwyf

Zo kortst geleden hebt van 's Vaders woede en tooren,

Wilt gy de spyt en smaad noch van zyn Dochter hooren?

KAREL.

Zou my Angelika zo trouwloos weezen! zou....

ER-

ERGASTUS.

O! daar's geen ding zo wiispeltuurig, als een vrouw.

KAREL.

Wat hoor ik! Hemel!

ERGASTUS.

Heb ik u niet al voor deezen

Gezegt, dat gy daar op niet heel geruft kond weezen.

'k Heb lang gevreesf, dat dit zo gaan zoude, in het end.

KAREL.

Ach! zo ge iets weet, myn Vrind, zo maak het my bekend.

ERGASTUS.

Haar Vader was, gelyk ik zei, eerst wel te vreden:

Hy wilde zelfs een proef van haar genegendheden

Doen zien, ik weet ook, dat hy haar quansuis daarom

Dreigde uit te trouwen aan een andren Bruidegom.

KAREL.

Wel, verders?

ERGASTUS.

Verders weet ik in het minst niets nader,

Als dat het uurwerk heel ontstelt is by haar Vader.

En wat Angelika belangt, die is 't kompas

Ook t'eenemaal verdraait: want toen ik by haar was,

Hoorde ik haar, spottend, heel onwaardig, van u spreken:

Terwyl zy d'oude man in toorne zag ontsleeken;

Zy bad hem, dat hy haar aan 't voorwerp van haar haat.

Niet zoude lev'ren: 't welk hy toestond, in dien staat.

Daar op heeft hy haar fluks een ander voorgehouwen,

Die zy vrywillig heeft aanvaard, om meê te trouwen.

KAREL.

O! welk een gruwelstuk!

ERGASTUS.

Ik bid, vergeef het my,

Dat ik u zeg, als 't is.

KAREL.

Welk een verradery!

ERGASTUS.

'k Beken, gy hebt gelyk: 't is niet, om te verschoonen:

E 3

Doch

Doch wilt gy weldoen, moet ge u niet gevoelig toonen;
Maar veinzen, of ge om haar in 't allerminst niet geeft.
Hoe! zal een man, die reeds zo veel verdiensten heeft,
Zo welgemaakt, zo braaf, zo ryk, zo welgebooren,
Van zulk een' oud en Quast zich laten ringelooren,
En 't schots onthaal van zulk een Kleuter dulden? neen,
Ik zelve kan dien brok van wederwaardigheên,
(Schoon my 't affront niet raakt) verkroppen, noch ver-
duwen,

En, tusschen ons gezeid, ik meen dit huis te schuwen,
En die gemeenzaamheid te flyten met'er tyd.

KAREL.

Gy kunt dat lichtlyk doen: wyl gy geen Minnaar zyt:
Maar, ach! ik word daar, door de liefde, in wederhouwen.

ERGASTUS.

De tyd en 't afzyn doet de liefde haast verkouwen.

KAREL.

'k Ga haar eens spreken. 'k Zal, door myn verwyt, mis-

ERGASTUS.

Neen, blyf: gy moet haar niet verwaardigen te zien.
Gy zult daar na, by haar, vry beeter welkom weezen.
Ik ken dat dartel goed: 't valt fier, wanneer wy 't vreezen.
En minnelyk, als 't onverschillig werd bemint.

Als iemand daar lang wil van hebben wil, myn Vrind,
Moet hy zich zelfs daar aan niet verder overgeeven (ven.
Als hem door Billikheid en Reên werd voorgeschree-
Voor my, 'k zou denken, als zy zich veel voor liet staan:
Ik hou myn psper ruim zo goed, als uw saffraan.

KAREL.

'k Beken, dien raad is goed: ik meen ze ook te observee-
Dan kan ze op haar triomf zo veel niet glorieeren. (ren:

ERGASTUS.

Zo gy haar niettemin wilt spreken, gy kunt zien....

KAREL.

'k Zal 't my wel wachten. Zo zy hier quam, 'k zouze ont-

ERGASTUS.

Daar is zy; pak u weg: en volg den raad van Vrinden.

VYF-

VYFDE TOONEEL,
KAREL, ERGASTUS, ANGELIKA.

KAREL.

Voorzeker hebt gy niet gedacht my hier te vinden?

ANGELIKA.

Hoe! Heer, zyt gy het? neen, ik dacht dat waarlyk niet.

ERGASTUS.

Wat 's dit? wat schort'er aan? is 't ernst, of boert? hoe ziet
Gy allebei zo koel? 'k hoop niet van uwent wegen,
Dat gy verschil hebt met malkanderen gekregen?

KAREL.

Ik niet: Meijuffer heeft zo iets, naar allen schyn:
Maar wyl ik 't weet, zal 't my tot myn gouverno zyn.

ERGASTUS.

O! schoon men juist niet is genegen om te trouwen,
Men kan te saamen niettemin wel vrindschap houwen;
't Waar jammer, dat gy niet als door het Echtverbond
Die onwaardeerbare schat van Vrindschap koopen kond.

ANGELIKA.

Ik zou zyn Vrindschap niet, tot zulk een prys, begeeren.

KAREL.

Zulks is me ook al gezegt. maar ik kan die ontbeeren.

ERGASTUS.

Ja wel, 't is vreemd, dat zulk een fris en jeugdig Paar,
Dat zo egaal is in verdiensten, met malkaâr
Niet meer sympatiseert; 't lykt waarelyk wel scheeren.

KAREL.

Licht zal een ander met my meer sympatificeren.

ANGELIKA.

't Versta, myn Heer, wat gy daar meê wilt zeggen: en
't Komt my ook niet vreemd voor; wyl 'k al gewaar-
schouwt ben.

ERGASTUS.

'k Heb meenigmaal getracht daar d'oorzaak van te wee-
Dat zulks door strydgheid geschied van uw planeeten,
Kan ik niet denken: daar moet zyn, na myn verstand,

E 4

Een

Een overeenkomst in karakters, deuchd en trant
Van leven: o! dat maakt de beste en trouwste Vrinden.

KAREL.

Ik kan in ons geensins die overeenkomst vinden.

ANGELIKA.

Zo die daar was, hield ik my 't levenslicht onwaard.

ERGASTUS, *tegens Angelika.*

Al weer aan! 'k bid, dat gy toch zulke reden spaart.

Tegens Karel.

Waar toe dit tallemen? ei, stel u toch te vreden.

KAREL, *tegens Angelika.*

Ik bid u, zeg my eens, wat oorzaak, of wat reden...

ERGASTUS.

O! ik begeer niet, dat men, tot myn schande, zeid,
Dat ik u komen liet tot die extremit.

KAREL.

'k Wou maar eens hooren...

ERGASTUS.

Neen, het zal daar niet toekomen.

Ik weet, hoe hoog somtyds een woord werd opgenoo-
En dat inzonderheid by luiden van fatsoen. (men:

ANGELIKA. (doen.

'k Vergeef hem 't geen hy zegt; wyl 't my geen leed kan

ERGASTUS.

Ha! 'k merk, wat spel gy poogt te speelen met malkander,
't Is een querel d'alman': den een pikeert den ander
Met haarkloofytjes; en, wanneer men 't wel beziet,
Verstaat ge u onderling. Wat dunkt u, raad ik 't niet?

ANGELIKA, *in 't weggaan.*

Zo houd gy my zo laf? welaan, 'k zal my wel wachten,
Dat iemand meer van my zal hebben die gedachten.

KAREL.

Ha! wreede...

ERGASTUS, *Karel weerhoudende.*

Blyf, 't gaat wel, 't staat op een goeden voet:
Gy ziet, wat spyt gy haar, door uwe koelheid, doet.

K A-

KAREL.

Maar ik verbeeld my, dat daar iets zal achter steeken.

Z E S D E T O O N E E L.

KAREL, ERGASTUS, KATRYN.

V ind ik u hier? myn Heer verzoekt u eens te spreken.
KATRYN, *tegens Ergastus.*

ERGASTUS.

Waar is hy?

KATRYN.

In den tuin: hy wacht u met ongeduld.

Ik geloof, dat gy'er onze Juffer meê vinden zult.

ERGASTUS, *ter zyde.*

(ne,

Nu schep ik weder aâm. Vaar wel, myn Vrind, 'k ga hee-

'k Moet deze okasy niet verzuimen, 'k zal met eene,

Zo 't mooglyk is, uw zaak eens brengen op 't tapyt.

'k Bid, dat ge inmiddels niet te veel bekommert zyt.

Z E V E N D E T O O N E E L.

KAREL, KATRYN

KATRYN.

J a, ga maar heen, gy zult die rol van Valfaris niet lang
meer spelen.

Tegens Karel.

Blyf, ik heb jou wat partikuliers meê te deelen.

'k Heb alles net gehoord wat onder je driën is omgegaan,

Wat was die Schurk bang, datje malkander mogt ver-
staan! (ken!

Hoe viel hy altyd in je diskoers! hoe zocht hy die afte brec-

Dit's de reën, dat ik zei dat men Heer hem, cito, cito,
moest spreken;

Want ik kon niet langer zien dat hy u door een schyn...

KAREL.

Ach! zwyg; want ik begeer niet meer verlicht te zyn.

KATRYN.

(leezen?

Is 't meuglyk! dat gy u door uw Medeminnaar zo laat be-

E 5

K A-

KAREL.

Myn Medeminnaar! zou 't zulk een Verrader wezen?

KATRYN.

Hoor, niet te haastig, ik heb het bedrog noch eerst ten halve verspied,

Maar al lang bezig geweest, om te weten, of 't een eerlyk man is, of niet;

Tot dien einde heb ik zyn Knecht, die my niet heel is ongeneegen,

Nu en dan al zo een weinigje, door een praatje, op dat kappittel gekregen.

En hy begint, hoe langer hoe meer, te klappen; maar zacht, daar 's een in 't portaal.

Gavoort by onze Juffrouw, en zeg het haar altemaal.

'k Zal aanstonds by u zyn.

ACHTSTE TOONEEL.

KATRYN, ERGASTUS.

K ERGASTUS.

Katryn, 'k hoor daar beneden,

Dat Konradyn, uw Heer is na den Dam gereden.

KATRYN.

(haast.

Dan zal hem het wachten verveelt hebben: want hy had

ERGASTUS.

En waar is Karel?

KATRYN.

Die is u zo aanstonds gevolgt, hy scheld en raaft op het bedrog van de Waereld, dat ik het u niet kan zeg-

ERGASTUS.

(gen.

Ik quam ekspres hier om haar questy by te leggen.

KATRYN.

O! dat zou maar munnikkewerk weezen.

ERGASTUS.

't Spytme in myn hart, Katryn, Uw Juffer moet geen kleintje op hem gebeeten zyn.

KATRYN.

spreken.

Gebeeten! gebeeten! dat is met geen monden uit te

ER-

ERGASTUS.

Gy zult die questy wel by leggen, naar ik reken.

KATRYN.

Ik! in het minste niet, o! myn oogen zyn nu verlicht: En ik ben, wegens de zaak van Karel, wat beter onder-

ERGASTUS.

(richt:

Ja! ik meen my daar dan niet verder in te laten:

'k Heb ook van hem al zo wat ruimpjes hooren praaten.

Gy kunt wel denken waar 'k van spreken wil, Katryn.

KATRYN.

Zou 'k niet! maar wat zelik zeggen? de Waereld wil bedrogen zyn.

Ik meen ondertusschen onze Juffrouw eens onder vier oogen te spreken.

Ik moet eens zien, of ik haar geen beter hart onder de riem kan steeken.

Jou Dienares, myn Heer.

ERGASTUS.

Je Dienaar, slimme Pry.

Nu kan 't niet qualyk gaan: 'k heb 't alles op myn zy.

Laat ik nu verder, 't geen my 't nutst is, overwegen.

Ontstaat my 't huw'lyk, 'k stel vier duizend pond daar regen.

Einde van het Vierde Bedryf.

V Y F D E B E D R Y F.
E E R S T E T O O N E E L.

ERGASTUS, JORIS.

ERGASTUS.

Zo is uw Heer niet t' huis?

JORIS.

O neen: hy is voor een quartier,
Eens uitgegaan by zyn Kaffier.

ERGASTUS.

Ha! ha! by zyn Kaffier? zeer wel, ik zal wat toeven.

T W E D E T O O N E E L.

ERGASTUS, *alleen.*

Hy's suit, na 'k merk, om geld. Nu staat het werk op
schroeven.

Ik meen zo aanstonds myn Notaris hier te ontbiên:
'k Wou 't Huwelyks kontrakt wel graag getekent zien:
Men moet het yzer, zeld, het spreekwoord, sineën, als
't heet is.

Wat's dit? 'k zie, dat Pierot, van't loopen, heel bezweet is.

D A R D E T O O N E E L.

ERGASTUS, PIEROT.

PIEROT.

(zocht,

Vind ik je hier, myn Heer? ik heb je twee uren lang ge-
En de Stad open neer geloopt, puur, of ik een been
voor een duit had gekocht.

ERGASTUS.

Wel, wat hebt gy dan nieuws?

PIEROT.

Dat zeliik jou verhaalen:

Die Koopman wil, perfors, dat gy hem die honderd pond
zult betaalen,

ERGASTUS.

Dat is een groote zaak!

PIE-

PIEROT.

Zacht, heb noch wat geduld:

Daar's noch iets anders, daar gy vromder van ophooren
zult: (arestceeren,

Hy heeft by den Rechter geobtimeert, al-je goederen te
En wylje geen goederen hebt, als je perfoon, zalmen die
aprendeeren.

ERGASTUS.

Dat procedceert wat s'cherp, wie heeft u zulks gezegt?

PIEROT,

De Stollesteur, die hem bedient, heeft het my, van stukje
tot beetje, uitgelegt.

Ik liet daar in passant een lekker zoopje voor hem tappen:
En toen hy daar de smaak van weg kreeg, begon hy, als
een Ekster, te klappen.

ERGASTUS.

Maar zei gy niet, dat ik, zo dra 'k getrouwt was, 't geld...

PIEROT.

Ja, trouwen. Je hebt hem zo veel diergelyke leugentjes
op de mouw gespelt, (ceden.

Dat hy je niet meer zel gelooven, al zwoerje 't hem met

ERGASTUS.

't Is tyd dan, dat ik dien A-B-Bok itel te vreden.

PIEROT.

Ja, wel is 't tyd, myn Heer.

ERGASTUS.

O; 'k meen ook zulks te doen.

Ei, hoor, Pierot; gy moet u voort eens der waards spoên,
En vraagen hem noch eens beleeft, van mynent weegen,
Om honderd pond: zeg, dat ik daar om ben verlegen.

PIEROT.

He! wat beliefsje, myn Heer?

ERGASTUS.

Dat gy zo eens terflond

Gaat na die Koopman, en hem vraagt om honderd pond.

PIEROT.

(gevonden.

Wel, ik moet bekennen, dat je dat al heel fyntjes hebt uit-
Maar

Maar, Heer, 'k had liever, dat 'er een ander om wierd ge-
zonden:

Of datje 'er zelfs om ging, was noch d'allerbeste raad.
Hy zou my die honderd pond op myn rug toe tellen, maak
ERGASTUS. (ik staat.)

Zeg, dat ik hem, zo dra 'k getrouwt ben, zal betaalen.
'k Zou't zelfs wel doen; maar ik moet een Notaris haalen,
Op dat myn Huwelyks kontrakt getekent word.
En zo hy vrees, Pierot, dat hy by my te kort
Mogt komen, zo laat daar dit briefje voor verbonden:
Het is een Handschrift van net viermaal duizend ponden:
PIEROT.

Een Handschrift!

ERGASTUS, *Het briefje, dat hy van Konradyne heeft,
(overgeevende.)*

Ja, nu ziet gy, hoe een schrandre Geest
Zyn Spel, het ga, hoe 't ga, verzek'ren kan voor Beest.
PIEROT. (hoopen,

Wat drommel beginje? ik wil, van uwent weegen, niet
Datje jou bemoeit met handen na te tekenen; daar men
zo meenig om op ziet knoopen.

ERGASTUS.
Wel, lomp Schurk, sta ik dan zo by u te Boek?
Ga heen, 't istyd, dat ik voort myn Notaris zoek.

VIERDE TOONEEL.

PIEROT, *alleen.*

Een Handschrift van vierduizend pond! dat komt my
vremd te voeren; (looren.
De Patroon van dit Huis moet zyn verstand hebben ver-
Maar hy heeft het voor twee maanden al geschreven,
naar ik kan zien.

O! 't is een Fint, om geld te beschaaren, 'k wil wedden,
tien, tegensien;

Want al had hy een moord gedaan, zou hy het voor my
niet hebben verzwegen, (gekreegen.

Derhalven zou ik hier ook wel eenige kennis van hebben
VYF-

VYFDE TOONEEL.

PIEROT, KATRYN.

KATRYN.

Gendag, Sinjeur Pierot.

PIEROT.

Gendag, Juffrouw Katryn.

KATRYN.

(brief zyn.

Wat hebje daar inje hand? 't zel meuglyk een minne-
PIEROT, *zyn briefje in de zak steekende.*

Heel niet, zo 't een minnebrief was, zou 'k het aanstonds
verbranden,

Want dat 's myn manier, Kaatje; dan komt het in geen
vremde handen.

KATRYN.

(wel bekend.

O! je houdje maar zo. Je Galanrietjes bennen ons al te
Biegt eens recht op, hoe ver-je by 't meisje nu al gevordert
PIEROT. (bent.

Dat 's zo en zo. Maar ik moet gaan, daarmee myn Meef-
ter heeft gezonden.

KATRYN.

(gebonden.

Wel, je bent wel schrikk'lyk precys en aan een oogenblik
't Is goed te zien dat je ryk word; want je bint zo preuts,
als 'k weet niet hoe.

PIEROT.

(toe.

Wel ik ruilje beurs om beurs, en geefme zelfs op de hoop
KATRYN. (wen!

Zo 'k je de koop eens toefloeg, gut! wat zou het je berou-
PIEROT. (wen.

Probeer het eens, en zie, of ik niet myn woord zel hou-
KATRYN. (bent.

Ik moet bekennen, datje een kordaat en genereus Borsje
Daar ontbreekt niets aanje, als datje je zelfs niet en kent,
Ik meen, datje anders de Lievryrok wel haaft af zoud leg-
PIEROT. (gen.

Wat raad? men kan 't fortuin niet dwingen; en 'k heb
wel hooren zeggen:

Die

Die niet doen kan, wat hy wil, moet doen hetgeen hy

KATRYN. (kan.)

Dat's een fraaye sentensy! hoe duiker, komjer an?

't Is jammer, datje geen Heer dient, dieje wat beter kan

PIEROT. (avanseeren.)

O! zo 'k noch maar wel betaalt wierd, zou 'k my daar
niet eens aan keeren:

Maar 'k verklaarje, dat ik noch myn leven van hem geen
koopre duit heb gezien.

KATRYN.

Is 't meuglyk! dat's een Schurk! ik wenschte hem liever
voor ien en tien.

PIEROT.

Ik heb ook al van fins geweest om hem de zak te geeven.

KATRYN.

Hoor, ik weet een braaf Heerichop, waar by je gelukkiger
zoud leeven.

O! datje 't witt! 't is zulk een milden goedaardigen Heer:
Een Knecht heeft 'er wel honderd gulden verval by, al

PIEROT. was 't meer.

Wel, wel, dat beginter alzo wat nate lyken:

Zo men Heer niet op het trouwen stond, 'k zou hem de
hielen laten kyken.

KATRYN. (dat toch zyn?)

Hoe! Jou Heer, staat die op het trouwen? met wie zou

PIEROT.

Met de Juffrouw hier in huis.

KATRYN.

Praatjes.

PIEROT.

't Is waar, Katryn:

Myn Heer heeft het my zelfs gezegt.

KATRYN.

Onnoz'len Bloed! waar moogt gy u meê troosten!
Hy onze Juffrouw trouwen! Dat's al zo ver, als 't Wef-
ten is van 't Oosten;

Want zy heeft zich van daag aan Karel verloofd.

PIE-

PIEROT.

Na't zeggen van myn Heer,

Is dat nu glad spit af.

KATRYN.

O! die dingen neemen zo schielyk geen keer,
Ook zou ik 't wel gehoord hebben, als ze met een ander
zou trouwen. (wen.)

Jou Heer is zot, of je zoekt my wat voor het zotje te hou-

PIEROT.

Neen, neen, 't is ernst: 'k heb hier een Obligasy, of Kon-
trakt in myn tas.

KATRYN.

Wat Obligasyt, of Kontrakt jou de kop? hoe komt dat
hier te pas?

PIEROT.

(schreven;
Het is'er een van Vierduizend pond, door jou Heer ge-
Welke som hy aan myn Meester schuldig is, zo hy hem
zyn Dochter niet komt te geeven.

KATRYN, *ter zyden.*

„Zo heeft die Bedrieger den ouden Man, door een zoet
praatje, misleid. (hy zeid.)

„Ha! ha! ha! ha! 'k loof werentig, dat hy niet weet wat
Wat is dat voor een ding, een Kontrakt? ei lieve, laat het
eens leezen.

PIEROT, *ter zyde.*

't Zel warachtig, gelyk ik gedocht heb, een nagemaakte,
of een valsche Obligatie wezen.

KATRYN.

(was.)

Wisje, wasje, je zoud ze wel laten zien, indien het zo

PIEROT.

Geen wisje wasje, ik zeg als noch, dat ik ze by me heb,
in deze tas.

KATRYN.

Maar, zeker? duimpjen op.

PIEROT.

Daar, zietze; 't is geen leugen.

F

KA-

KATRYN, *na't Briefje ter loops door
gezien te hebben.*

Wel, ik weet niet, waar haar de menschen al meê be-
moeijen meugen!

Hoe kom je 'er toe, Pierot?

PIEROT.

Wel, hoe dat zo, Katryn?

KATRYN. *(zyn.*

Ik wou, om al het goed van de Wacreld, in je plaats niet

PIEROT.

En waarom?

KATRYN. *(ren,*

Weetje wel, wat zulke menschen gemeenlyk wederva-
Die diergelyke valsche handtekingen in haar zak bewa-

PIEROT. *(ren?*

Wel, of 't nu al een valsche hand was; 't is myn werk niet,
ik heb het niet gedaan.

KATRYN.

Dat 's evenveel, in diergelyk geval, ziet men de heeler
voor de steeler aan:

En je zoud'er, zo wel, als den Valsaaris zelfs, voor moe-
ten kleeven:

Om dat je 't schelmstuk hebt geweeten, en 't niet te ken-
nen gegeven.

PIEROT.

Is dat waar, Kaatje? 't hart trilt my in myn lyf van schrik.

KATRYN.

Het is, gelyk ik zeg; en zo je de gevolgen daar zo wel van
kende, als ik,

Je zoud je leven diergelyke dingen niet weder beginnen;
Want daar is niet als 't fatsoen by te verliezen, en een strop
meê te winnen.

Maar hoor, zo je nu de gelegendheid, die ik je presenteer,
wilt vatten by 't haar,

Zie 'k je fortuin gemaakt, en ik verzeker je alle jaar,

Met uw verval, omtrent de honderd dukatonnen.

PIE-

PIEROT, *ter zyden*

Dat Meisje mag me, na 'k merk, wel lyjen: zy heeft ook
myn hart gewonnen.

KATRYN. *(stal,*

Daar komt iemand. Ga voor een oogenblik achter inde
'K zal voort by je zyn: dan zul je hooren, wat ik je noch
verder voorstellen zal.

Z E S D E T O O N E E L.

KAREL, ANGELIKA, KATRYN, PIETER
RECHTUIT.

KAREL. *(den,*

Zal die Verraar, die 'k hield voor een van myne Vrin-
My zo verraden! zulk een schelmstuk onderwinden!

ANGELIKA.

Katryn heeft my daar van ten vollen onderricht.

KATRYN.

Dat heb ik. En ik zou je nu al vry wat meerder licht
Kunnen geeven... Maar daar is je Vader: ik zie, dat hy
ons nadert.

Z E V E N D E T O O N E E L.

KONRADYN, ANGELIKA, KAREL, KATRYN,
PIETER RECHTUIT.

KONRADYN. *(gadert?*

Wat's dit te zeggen? hoe is hier den Raad zo by een ver-
Tegens Karel.

Hoe! vind ik je noch hier? heb ik jou niet gezegt, in
presensy van jou Kameraad,

Dat je nooit myn drempel weer zoud betreên? Dat je
beuling hier niet meer en braad?

KAREL. *(diend heb.*

Dat's waar: maar 'k weet niet, dat ik zulk onthaal ver-
Doch ik bemerk, dat ik een trouweloozen vrind heb,
Die my zo haatelyk by u heeft afgemaalt,
En myn goedgunstigheit zo averechts betaalt;
Doch 'k hoop, dat u dit zal meer achterdenken geeven,

F 2

Om

Om wat voorzigtiger voortaan met hem te leeven.

PIETER RECHTUIT.

Daar sla je de spyker recht op zyn kop: je bent noch verstandiger, als ik dacht.

KONRADYN.

'k Beken, dat's netjens gediskoureert ! 't zyn woordjes, als een fluweele lapje, zo zacht. (zeggen :

Maar, met permiffy, Heerschap, wil ik je ook eens wat Ergastus is geen man, dat hy iemand iets onrechtvaardig ten lasten zal leggen,

Hy's daar veel te naauw van gemoed toe, en word om zyn deuchd gehaat.

ANGELIKA.

Och ! Vader, 'k bid dat ge u toch op geen schyn verlaat, Noch op een man vertrouwt, die alle zyn vermoogen In't werk stelt, om zich zelfs, door achterklap en loogen....

KONRADYN.

Zwyg, je weet niet, wat je zegt.

KAREL.

Maar Heer....

KONRADYN.

Maar Heer....

KAREL.

Gy zyt heel qualyk onderrecht.

KATRYN.

Dat's waar, myn Heer, gy weet niet....

KONRADYN.

'K begeer ook niet te wecten.

PIETER RECHTUIT.

Maar Heer, men zegt u....

KONRADYN.

Hoe! jy ook, Hondsfot? je bent van ouds op hem gebecten.

KATRYN.

(staan?

Hoe duiker is't? je verstaat ons niet, of je wilt ons niet ver-'K loof, dat je meent, dat we zeggen willen, dat Ergastus zyn Vrind zou hebben verraân,

En tuffchen hem en onze Juffrouw zulk een kunstig papje gebrouwen, Dat

Dat zy malkander aan weerkanten verdacht hebben gehouwen.

Maar wy spreken daar niet van; wy zeggen maar alleen, Dat diergelyk een Schurk niet waard is, het Aardryk te Dunkt je dat ook niet, myn Heer? (betreên.

KONRADYN.

Wel ter degen:

Maar Ergastus heeft daar geen schuld aan.

KATRYN.

Dat spreken wy niet tegen:

Wy weten zelfs wel, dat hy diergelyke dingen nooit heeft gedaan: (taan,

Maar, posito, genomen, hy had nu zyn Vrind zo eens ver-Zou het dan geen eervergeeten schelm zyn?

KONRADYN.

Met reden.

Maar Ergastus is onbequaam om zulke schelmstukken te smeeden,

Niemand zal hem daar van overtuigen.

KATRYN.

Ei! dat word niet gezeid.

Maar, posito, iemand overtuigde hem eens van dat feit?

KONRADYN.

Dat is onmogelyk.

KATRYN.

Dat's waar. Maar...

KONRADYN.

Dat kan niet weezen.

PIETER RECHTUIT.

Kan dat niet weezen? Ik zou je wel andre staaltjes voor kunnen lezen.

KONRADYN.

Zo ik een stok kryg, Schurk....

KATRYN.

Ei, myn Heer, laat hem maar begaan.

Ieder een, dunktme, heeft het op die eerlyke en deuchde-lyke Ergastus gelaân.

KONRADYN.

Dat 's waar, elk een is, na ik zie, op dien goeijen borst ge-
KATRYN. (beeten.

't Is Konfienfwerk ! om dat men zich inbeeld te wecten,
Dat hy al de waereld bedriegt, en dat gevoelen zo wat ruft
op fchyn (zyn?

Van waarheid, moet hy juist ontwyffelbaar een bedrieger
Wel, 't is myns oordeels heel belachchelyk.

KONRADYN.

Zo zeg ik mede.

KATRYN.

O 't zyn lafteringen, ftrydig met billikheid en rede.

KONRADYN.

Gy hebt gelyk. 't Is een eerlyk Borst.

KATRYN.

Daar staat hy by my ook voor bekend.

Nu, je behoeft niet te lachchen, Juffrouw: ik spreek de
waarheid; gelyk ik ben gewent.

Om dat je van goijer hand onderrecht bent, dat hy reeds is
uitgewonnen,

En zyn naers zo vol fchulden heeft, dat hyze nooit zal be-
taalen können, (goed?

Beel jy je in, dat hy je alleen maar trouwt om het geld en
En ik, ik zeg, dat hy het alleen ter komplezanfy van myn
Heerje Vader doet.

PIETER RECHTUIT.

Met permiffy, Juffrouw, Katryn, je begint al meê te faly-

KONRADYN. (vouwen.

Zo gy niet zwygt. . . .

PIETER RECHTUIT.

Het is een Schurk, en 'k zel hem daar voor houwen.

KATRYN.

Zie eens, wat de Nyd niet al vermag ! Maar hoor, gy ziet
verder, als zy altemaal.

Zo gy hem voor goed keurt; hou ik de reft maar voor lo-
KONRADYN. (gentaal.

Dit Meysje toont noch, dat zy reden en verftand heeft.
KA-

KATRYN.

'K heb zo ter loops gehoord, dat hy een obligafy van uw
hand heeft

Van vier duizend pond. Wat daar van zy, dat laat ik daar.
Maar elk meent nu, dat je je Dochter onmoogelyk zoud

konnen geeven aan een aar,

Zonder die vierduizend pond aan hem te moeten tellen.

Maar ik hou 't 'er voor, dat hy je die obligafy wel weer ter

hand zou ftellen,
Zo gy 't van hem begeerde.

KONRADYN.

Voor zeker, zou hy niet?

PIETER RECHTUIT.

Ik wed van neen.

KATRYN.

Ik wed van ja. 't Moeft wel een Schelm zyn, zo hy myn
Heer zo verried.

KONRADYN. (vreezen,

Ik sta je dat toe: maar ik heb daar in 't minft niet voor te
Dat zullen, gelyk de reft, altemaal maar lafteringen wec-

KAREL. (zen.

Myn Heer, 'k bid, breng my in zyn tegenwoordigheid,
'K zal ftaan den houden al het geen men van hem zaid.

KONRADYN. (komen.

Ja, admirabel goed: maar 't zel 'er, meen ik, niet eens toe
Ik lach met die praatjes. Ik meen te doen, het geen ik heb
voorgenomen.

Ik ben dat argument eeren al moê; en, om my klaarder te
doen verftaan,

Morgen zal Ergaftus met myn Dochter voor Commiffa-
riffen gaan,

Om daar, ten overftaan van my, te laaten tkenen haar
geboden,

Zo dat er niet meer voor je te hoopen is, als dat ik je zou
kunnen te Bruiloft nooden.

Servitcur.

DE DOORSLEEPEN
ACHTSTE TOONEEL.

ANGELIKA, KAREL, KATRYN, PIETER
RECHTUIT.

KATRYN.

Die storm was, myns oordeels, niet vreemd. Ga, volg hem op den voet,
En hou een oog in't zeil. En gy, Pieter, gy moet
Hier noch wat schildwacht houwen, en zo dra gy Ergastus hebt vernomen,
Ons aanstonds daar kennis van geeven. Wy zullen voort hier weder komen.

NEGENDE TOONEEL.

PIETER RECHTUIT, *alleen.* (mag.)

't Is wel, Katryntje, ik zal alles doen, wat ik kan of ver-
Gut! wat zel ons Heerschop op zien, als die Schelm-
stukken eens komen aan den dag! (gen!)
Wat zel hy raazen entieren, dat hy zo fyntjes is bedroo-
Ja wel, ik wou 'er een daalder aan verzien, datze de
Schurk ophongen, voor myn oogen.

TIENDE TOONEEL.

PIETER RECHTUIT, ERGASTUS.

ERGASTUS, *ter zyde.*

Ik heb het alles nu byna in myn geweld:
Notaris Windbuil komt: 't Kontrak is opgesteld.

PIETER RECHTUIT. (sen!)

Ha! ha! ben je daar? ik weet niet, hoe je 't zo net kunt paf-
Je word te gast genood: maar ik zweer, dat je je niet zult

ERGASTUS. (verbrassen.)

Hoe zo vrolyk, Kameraad? je bent noch al die ouwe
kluchtige Piet.

PIETER RECHTUIT.

Ja, lach vry: zy zellen niet al na lachchen, die voor lach-
chen: gansch niet.

ERGASTUS.

Dat zyn loopjes! ik moet bekennen, 't is of gy tot het boer-
ten zyt gebooren. PIE-

PIETER RECHTUIT.

Ja, noem het loopjes, daar binnen zel je 'er noch wel an-
ERGASTUS. (dren hooren.)

Hoe dat?

PIETER RECHTUIT.

Daar zel je Karel vinden, die daar braaf tot je lof haran-
ERGASTUS, *stil.* (geert.)

Hoe! Karel? och! nu ben ik teenemaal verkeert!

PIETER RECHTUIT.

Hy wacht je, om je, in presensy van myn Heer, eens par-
tikulier te spreken.

ERGASTUS.

Hoe! my? och! och! daar zal gewis iets achter steeken.

PIETER RECHTUIT. (is mis.)

Je hebt ons altemaal zo wat meenen te doeken: maar dat
Wacht hier maar wat: 'k zel hem zeggen, dat zyn party
gekomen is.

ELFDE TOONEEL.

ERGASTUS, *alleen.* (ken,

Wat droes! mag dit toch zyn! Heer Karel wil my spree-
By d'oude Man: dat is, myns oordeels, geen goed
teeken.

'K vrees, dat het heele werk by haar is uitgelekt:
En dan is 't glad gedaan. Had ik 't een uur gerekt,
Tot dat het Huwelykskontrak was onderschreven,
'K had buiten vrees geweest. Nu heb ik van myn leven
Niet aan dat Huwlyk meer te denken. 'K mag slechts zien,
Dat ik my zelfs maar van 't kontrak penaal bedien;
Ontzegt hy my zyn Kind, ik eisch vierduizend ponden:
Dewyl hy schriftlyk daar zich zelfs voor heeft verbonden,
Dit kan my niet ontstaan, naar billikheid en recht:
Des laat ik maar terstond van hier gaan, om myn knecht
Te wachten aan myn huis: hy zal daar licht al wezen:
'K zou by dat volk ook wat konfuus staan, zou ik vree-
Dewyl zy weeten, dat ik haar bedroogen heb. (zen;

Daar zynze, nu is't best, dat ik kourraasje schep.
En zulke mienen maak, als of my niets kan deeren.

TWAALFDE TOONEEL.

ERGASTUS, KONRADYN, KAREL, ANGELIKA, KATRYN, PIETER RECHTUIT.

KONRADYN.

Ja, ja, nu zullen wy hooren of't zo is. Ik zeg, 't is een man met eeren,

Daar is hy zelf. Ik ben zeker bly, dat ik je hier vind.
Hoor, deze menschen zeggen altemaal, dat je een Bedrieger bint,

Dat je niet alleen haar, maar my zelver hebt bedroogen;
Dat je een valsche Falyvouwer bent, vol achterklap en logen;

Dat je me een Kontrakt hebt doen maaken, om my maar te hebben onder je knien, (ten zien;
En dat, zo ik het weerom eischte, gy my de hielen zou laa-
En duizend diergelyke dingen meer, daar ik niet eens acht op heb genomen.

Jekunt wel denken, hoe beuzelachtig my die praatjes te vooren zyn gekomen.

ERGASTUS. (munt,

O! 'k merk, myn Heer, ik merk, waar gy 't op hebt ge-
Ik zie te klaarlyk, waar gy heen wilt, doch gy kunt
Al doen, 't geen u belieft, het zal u geenzins lukken.

KONRADYN.

Ik zeg 't niet, ter contrary, sla ik geen geloof aan zulke gitefstukken.

ERGASTUS.

Zeer wel, die list is goed; 'k weet, waar dat praatje op ziet;
Die pylen komen uit uwe eigen koker niet:
Gy zoekt my vruchteloos daar door in 't net te trekken,
't Bedrog is voor my veel te plomp, om 't niet te ontdek-

KONRADYN. (ken.

Maar wat ben je onverstandig! ik zeg u andermaal. . .

ER-

ERGASTUS.

Neen, neen, geloof van my vry zulk een lastertaal.

KAREL.

Hoe! gy zyt noch zo stout, dat gy durft tegenspreken
Een zaak, die ons zo klaar is, als den dag, gebleeken?

ERGASTUS.

Ei, wikk'len wy ons toch niet verder in die praat,
Wyl't myn humeur, noch ook de plaats niet toe en laat,
'k Heb u ook van myn doen geen rekening te geeven.
Gy kunt vry denken, wat gy wilt; 't is my om 't even.

KONRADYN.

Wat zel ik hier van denken? ik sta t' eenemaal ontstelt.

ERGASTUS.

Voor my, 'k heb niemand ooit gedwongen met geweld;
Maar 'k ben daar tegen ook geen Man, moogt gy vry denken,

Die zich raljeeren laat, wanneer 't zyn eer kan krenken;
Die zich dat voor laat staan, o! die is heel verdwaalt:
'k Zal maaken dat my dit affront word ruim betaalt.

KONRADYN.

Hoe! wat is dit, voor een taal? wat wil je daar meê zeggen?

ERGASTUS.

'k Zeg dat als noch ('t staat aan u zelfs, dit uit te leggen)
Dat ik geen Man ben, die zich zo raljeeren laat.
En ik zal myn garant wel vinden, maak ik staat.

KONRADYN.

Maar, 'k bid je, zeg my eens wat gy daar meê meugt mie-

PIETER RECHTUIT.

Zei ik het niet, dat hy nu zich van dat briefje zal bedienen.

KONRADYN.

Is 't waar? meen je dat te doen?

ERGASTUS.

Dat zultge, in 't kort, wel zien.

't Zal wel geoorloft zyn, dat ik my zelf bedien
Van 't voordeel, dat ik heb.

KONRADYN.

Och! wat komt my te vooren?

Nu

Nu zie ik, dat ik een Bedrieger tot myn Vrind heb ver-

ERGASTUS. (kooren.

'k Verzoek, dat gy niet scheld.

KONRADYN,

O! welk een valsiteit!

ERGASTUS.

Ik ben een Edelman.

KONRADYN,

Gy zyt een Gaauwedief, recht uit gezeid.

ERGASTUS.

Zo't in uw huis niet was, ik zweer, ik zou my wreken.

KONRADYN.

En ik zweer u, dat ik het 'er niet by zal laten steeken:

't Is waar, dat je myn handteekening hebt: maar dat zy zo, ik geef je geen speld:

Maar zal'er tegens procedeeren, al kost het my eens zo veel geld:

Ja, ik oordeel dat ik, en myn Dochter Angelika, noch gelukkig bennen,

Dat wy u, tot zulk een prys, hebben leeren kennen.

KATRYN.

Zie daar, myn Heer, zie daar; ik heb het briefje in myn tas:
't Behoeft je niet een duit te kosten.

ERGASTUS, *schielyk weggaande.*

Ach! ik dacht niet dat ik zo verraden was.

DARTIENDE TOONEEL.

KONRADYN, KAREL, ANGELIKA, KATRYN,
PIETER RECHTUIT.

KONRADYN.

(schreeven.

Laat zien, ja't is 't; 'k heb het met myn eigen hand ge-

PIETER RECHTUIT,

Je Dienaar, myn Heer, je kunt ons eens weêr d'eer van je vezite geeven.

KONRADYN.

'k Meen dat ik my nu van die Pluimstrykers wel zal wachten, en voortaan

Aan

Aan haar vleijende opgesmukte woordjes geen geloof meer slaan.

'k Heb dat Ruigt wel leeren kennen, buiten myn schâ, maar niet buiten myn schanden.

Maar, zeg my eens, hoe kreeg je dat briefje toch in hand-
KATRYN. (den?

Dat heb je niemand dank te weeten, als my en zyn Knecht.
KONRADYN.

't Is wel, Katryn;

't Is, myns oordeels, een zaak, die niet dient onbeloont te zyn,

'k Zal u allebei daar voor gelukkig maaken.

VEERTIENDE TOONEEL.

KONRADYN, ANGELIKA, KAREL, KATRYN,
PIETER RECHTUIT, JORIS.

JORIS.

Myn Heer, daar's een Notaris.

KONRADYN.

Heel goed. Kom, Karel, hy kan onze zaaken Met een op zyn kooten stellen; terwyl hy hier is.
Is 'er wat gepasseert, men ban dat voor eeuwig uit de geheugenis.

KAREL.

Myn Heer....

KONRADYN.

Kom, treê maar binnen, waar heb je voor te vreezen?
De hemel geef, dat alle Vleijers vaaren, gelyk als dezen.

Einde van het vyfde en laatste Bedryf.

W. E. I. U. B. I. I.

... van de ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...

... van de ...
... van de ...

VERREINDE TOONSEL
... van de ...
... van de ...

... van de ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...

... van de ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...

... van de ...
... van de ...

... van de ...
... van de ...

